

Prezident İlham
Əliyev bəzi sənədlərdə
səhiyyə qurumları ilə
bağlı dəyişikliklər etdi

«Əhalinin sağlamlığının
qorunması haqqında»
Qanuna dəyişiklik
edildi

Prezident İlham
Əliyev Şuşada
xəstəxananın tikintisi
ilə tanış olub

3

4

2

TİBB qəzeti

Azərbaycan Respublikası
Səhiyyə Nazirliyi

№ 13-14 (773) 31 iyul 2023-cü il

Qəzet 1991-ci ildən nəşr olunur

www.tibbqazeti.az

Prezident İlham Əliyev: «COVID-19-la mübarizədə qlobal səyləri birləşdirən Qoşulmama Hərəkatı oldu»

2

5

Səhiyyə Nazirliyinin
strukturuna daxil olmayan
tabeliyindəki qurumların
siyahısında dəyişiklik edilib

6

Uşaqların yüksək keyfiyyətli
tibbi xidmətlərlə təmin
edilməsi istiqamətində
mühüm addımlar atılır

PharmaStore
Apteklər şəbəkəsi artıq EVİNİZDƏ!

**ŞƏHƏRDAXİLİ
ÖDƏNİŞSİZ ÇATDIRILMA**

- *9400
- +994 50 273 11 33
- PHARMASTORE.AZ

10 AZN-dan yuxarı dərman və
tibbi ləvazimatların şəhərdaxili
onlayn sifarişi üçün oxut!

Teymur Musayev: «Məzun günü»
gələcək həkimlərin yaddaşında
gözəl bir tarix kimi qalacaq

7

Aforizm
Bacarağınızı inandınızsa, deməli,
məqsədə doğru yolu yarı etdiniz.
Teodor Ruzvelt

Bakı Konqres Mərkəzin-də Qoşulmama Hərəkatının Əlaqələndirmə Bürosunun «Qoşulmama Hərəkəti: meydana çıxan çağırışlarla mübarizədə birləşə və qə-tiyatlı» mövzusunda nazirlər görüşü keçirilib.

AZERTAC xəbər verir ki, tədbiri açıq elan edən Azərbaycan Respublikasının xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov Qoşulmama Hərəkatının Əlaqələndirmə Bürosunun nazirlər görüşünün iştirakçılardan salamlayıb, bildirib ki, Kampala Sammitinə hazırlıq çərçivəsində bu görüş 2019-cu ildə Bakıda Qoşulmama Hərəkatının Zirvə toplantısından sonra əldə edilən nailiyyətləri nəzərdən keçirməyə, müxtəlif çağırışlara birləşə yanaşmamı və baxışı ifadə etməyə imkan yaradır.

Tədbirdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Qoşulmama Hərəkatının sədri İlham Əliyev çıxış edib.

Dövlət başçısı öz çıxışında səhiyyə ilə bağlı məsələlərə də toxunub.

Qonaqları salamlayan Prezident İlham Əliyev xatırladı ki, Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatı ölkələrinin yekdil qərarı ilə 2019-2022-ci illər üçün sədrliyi öz üzərinə götürüb və yenidən yekdil qərarla sədrliyimiz daha bir il uzadılıb. Bu dövrə Azərbaycan «Bandunq prinsipləri» əsasında ədaleti, beynəlxalq hüququ və üzv ölkələrin qanuni maraqlarını qətiyyətlə qoruyub: «Beynəlxalq ictimaiyyət COVID-19 pandemiyası ilə necə mübarizə aparacağı barədə çəşqin vəziyyətdə olarkən, misli

görünməmiş bu çağırışla mübarizədə qlobal səyləri birləşdirən Qoşulmama Hərəkatı oldu.

2020-ci ilin mayında Azərbaycanın təşəbbüsü ilə təşkil edilmiş Qoşulmama Hərəkatının liderlər səviyyəsində onlayn sammiti 2020-ci ilin dekabrında BMT Baş Assambleyasının xüsusi sessiyasının keçirilməsi ilə nəticələndi. Bundan əlavə, Qoşulmama Hərəkatının bəzi zəngin ölkələr tərəfindən yürüdülən «peyvənd millətçiliyi»nə güclü etirazı və bunun ardınca bütün ölkələr üçün peyvəndlərə ədaletli və universal çıxışla bağlı BMT qətnamələrinin qəbul edilməsi Qoşulmama Hərəkatının koronavirusla mübarizədə

zədə liderliyinə dəlalət edir.

Hərəkatın institusional inkişafı, xüsusən də müvafiq olaraq 2021-ci və 2022-ci illərdə Qoşulmama Hərəkatı Parlament Şəbəkəsinin və Qoşulmama Hərəkatı Gənclər Təşkilatının yaradılması Azərbaycanın sədrliyinin növbəti nailiyyətidir. Biz hazırda Qoşulmama Hərəkatının qadınlar platformasının yaradılması üzərində işləyirik. İnstiutusional davamlılığa doğru atılan bu addımlarla biz növbəti sədrlərə mütləq uğurlu bir miras qoyacaqıq.

Beynəlxalq ictimaiyyətin məsuliyyəti və fəal üzvü olaraq biz həmçinin postpandemiya dövrü haqqında düşünməli olduğuk. Beləliklə, Azərbaycan bu

ilin mart ayında Bakıda Qoşulmama Hərəkatının pandemiyanın sonrakı bərpaya həsr olmuş növbəti sammitini uğurla təşkil etdi. Biz burada qlobal əhəmiyyətə malik məsələləri müzakirə etdik və pandemiyadan sonrakı dövrə dəha yaxşı bərpa üzrə fikirlərimizi böldük.

Ehtiyacı olan ölkələrə yardım göstərmək Azərbaycanın sədrliyinin digər prioriteti idi. Azərbaycan əksəriyyəti Qoşulmama Hərəkatına üzv olan 80-dən çox ölkəyə ya ikitərəfli qaydada, ya da Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı vasitəsilə COVID-19 ilə bağlı maliyyə və humanitar dəstək göstərib. Azərbaycan Ümumdünya Səhiyyə

Təşkilatına 10 milyon ABŞ dolları möbləğində könülü töhfə verib. Biz həmçinin beş ölkəni peyvəndlə təmin etmişik».

Dövlət başçısı multilaterallizm, iqlim dəyişikliyi, su qılığlığı, ərzaq tehlükəsizliyi, məcburi miqrasiya, mədəniyyətlərə rərası və dinlərarası dialoq, islamofobiya və ksenofobiya halları kimi məsələlərə də toxunub. Eləcə də Vətən müharibəsində tarixi Qələbəmizdən, Ermənistanın işgal etdiyi ərazilərdə töötərdiyi urbisdik, kultursid və ekosiddən, minalarla çirkəlmədən danışıb. Bildirib ki, Azərbaycan humanitar minatomizləmə üzrə xüsusi milli Dayaniqli İnkışaf Məqsədi müəyyənləşdirib. Bundan başqa, Azərbaycan qlobal miqyasda humanitar minatomizləmə səylərini dəstəkləyir və minatomizləmənin 18-ci Dayanıqli İnkışaf Məqsədi olması təklifini irəli sürmüdüür. Prezident İlham Əliyev Qoşulmama Hərəkatının üzv dövlətlərini səsimizi qlobal miqyasda eşitdirmək üçün Minaların Təsirinə Məruz Qalmış Ölkələrin Həmfikirlər Qrupunun yaradılması təklifini dəstəkləməyə çağırıb.

Dövlət başçısı Qoşulmama Hərəkatının bütün üzv dövlətlərinə həmrəyliklərinə və Azərbaycana sədrliyini uğurla həyata keçirmək üçün göstərdikləri dəstəyə görə təşkkür edib.

Nazirlər görüşü işini müzakirələrə davam etdirib.

Prezident İlham Əliyev Şuşada xəstəxananın tikintisi ilə tanış olub

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev 90 çarpanlıq Şuşa Şəhər Xəstəxanasının binasında tikinti işlərinin gedişi ilə tanış olub.

AZERTAC-ın bildirdiyinə görə, dövlət başçısına görülən işlər barədə məlumat verilib.

Şuşa Şəhər Xəstəxanasının təməli 2021-ci il noyabrın 7-də Prezident İlham Əliyevin və birinci xanım Mehriban Əliyevanın iştirakı ilə qoyulub.

Dövlət başçısına məlumat verilib ki, 3,7 hektara yaxın sahədə inşa edilən xəstəxana binasının tikinti işlərinə bu ilin yanvarında başlanılıb. Xəstəxana

kompleksi 4-ü dördmərtəbəli, 2-si isə birmərtəbəli olmaqla 6 korpusdan ibarətdir. Binanın zirzəmi hissəsində stationar tibbi xidmət üçün və siğnacaq kimi, zəruret yarandıqda hərbi hospital kimi istifadə olunacaq.

Stasionar xidmət sahəsində qəbul, terapiya, pediatriya, cərrahiyə, doğuş, ginekologiya, yoluxucu xəstəliklər, anesteziologiya-reanimasiya, hemodializ şöbələri fəaliyyət göstərəcək.

Ambulator xidmət sahəsində isə konsultativ poliklinika, uşaq poliklinikası, şüa-diaqnostika, funksional diaqnostika, fizioterapiya və tibbi bərpa şöbələri,

həmçinin klinik diaqnostik laboratoriya yaradılacaq.

Xəstəxananın Təcili Tibbi Yardım Stansiyası müasir standartlara cavab verən və böyük vəsait tələb edən tibbi avadanlıqlar — 1,5 TL maqnit-rezonans tomoqrafiya və 32 kəsimli kompüter tomoqrafiya aparatları ilə təchiz olunacaq. Stansiyada hər növbədə dörd briqada fəaliyyət göstərəcək.

Şuşa Şəhər Xəstəxanasının ərazisində Gigiyena və Epidemiologiya Mərkə-

zi, Məhkəmə Tibbi Ekspertiza və Patoloji Anatomiya Birliyinin yerli şöbəsi, yoluxucu xəstəliklər və hemodializ korpusları da inşa olunacaq.

ki, azad edilmiş digər ərazilərdə olduğu kimi, Şuşada da səhiyyə ocaqlarının inşası dövlətimiz üçün prioritət məsələlərdən.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev özünün «İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyinin fəaliyyətinin təmin edilməsi haqqında» 2017-ci il 6 sentyabr tarixli 1592 nömrəli, «Əlliilli olan şəxslərin hüquqları haqqında» Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 31 may tarixli 1153-VQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə» 2018-ci il 18 iyul tarixli 213 nömrəli, «Azərbaycan Respublikası regionlarının 2019-2023-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı»nın təsdiq edilməsi haqqında» 2019-cu il 29 yanvar tarixli 500 nömrəli, «Tibbi sığorta haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 28 dekabr tarixli 1441-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi və «Tibbi sığorta haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanunun tətbiq edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1999-cu il 30 dekabr tarixli 241 nömrəli Fərmanının ləğv edilməsi haqqında» 2019-cu il 31 yanvar tarixli 502 nömrəli, «Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin «Mərkəzləşdirilmiş elektron informasiya sistemi haqqında Əsasnamə»nın və «e-sosial» internet portalı haqqında Əsasnamə»nın təsdiq edilməsi barədə» 2019-cu il 15 aprel tarixli 634 nömrəli və «Valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqların övladlığa götürülməsi, o cümlədən Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı olan uşaqların əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər tərəfindən övladlığa götürülməsi Qaydası»nın təsdiq edilməsi haqqında» 2020-ci il 27 fevral tarixli 946 nömrəli fərمانlarında dəyişiklik edilməsi barədə Fərman verib.

Sənəddə Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndi rəhbər tutularaq qərara alınıb ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 6 sentyabr tarixli Fərmani ilə təsdiq edilmiş «İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyinin Nizamnaməsi»nin 3.1.9-1-ci, 3.1.24-1-3.1.24-7-ci yarımböndləri ləğv edilsin.

Həmçinin «Əlliili olan şəxslərin hüquqları haqqında» Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 31 may tarixli 1153-VQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 18 iyul tarixli Fərmanının 2.6-ci bəndində «İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi» sözləri «Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyi» sözləri ilə əvəz olunub.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 29 yanvar tarixli Fərmani ilə təsdiq edilmiş «Azərbaycan Respublikası regionlarının 2019-2023-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı»nda onun həyə-

Prezident İlham Əliyev bəzi sənədlərdə səhiyyə qurumları ilə bağlı dəyişikliklər etdi

ta keçirilməsi üzrə Tədbirlor Planının bir sıra yarımböndlərinin (7.2.16, 7.3.1.11, 7.3.2.11, 7.3.3.11, 7.3.4.11, 7.3.5.12, 7.3.6.12, 7.3.7.13, 7.3.8.12, 7.3.9.13, 7.3.10.13, 7.3.11.12, 7.3.12.13, 7.3.13.12, 7.3.14.13, 7.3.15.13, 7.3.16.13, 7.3.17.13, 7.3.18.13, 7.3.19.13, 7.3.20.11, 7.3.21.12, 7.3.22.13, 7.3.23.13, 7.3.24.13, 7.3.25.14, 7.3.26.11, 7.3.27.9, 7.3.28.13, 7.3.29.12, 7.3.30.12, 7.3.31.13, 7.3.32.14, 7.3.33.13, 7.3.34.13, 7.3.35.14, 7.3.36.13, 7.3.37.12, 7.3.38.14, 7.3.39.13, 7.3.40.13, 7.3.41.12, 7.3.42.13, 7.3.43.13, 7.3.44.13, 7.3.45.14, 7.3.46.14, 7.3.47.13, 7.3.48.12, 7.3.49.13, 7.3.50.14, 7.3.51.12, 7.3.52.14, 7.3.53.13, 7.3.54.11, 7.3.55.12 və 7.3.56.12) icraçıı İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyinin əvəzinə Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyi olaraq müyyənləşdirilib.

Dövlət başçısının «Tibbi sığorta haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 28 dekabr tarixli 1441-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi və «Tibbi sığorta haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanunun tətbiq edilməsi barədə» 2019-cu il 15 aprel tarixli 634 nömrəli və «Valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqların övladlığa götürülməsi, o cümlədən Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı olan uşaqların əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər tərəfindən övladlığa götürülməsi Qaydası»nın təsdiq edilməsi haqqında» 2020-ci il 27 fevral tarixli 946 nömrəli fərmanlarında dəyişiklik edilməsi barədə Fərman verib.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 15 aprel tarixli Fərmani ilə təsdiq edilmiş «Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin Mərkəzləşdirilmiş elektron informasiya sistemi haqqında Əsasnamə»yə «Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyi» məzmununda 4.1.16-2-ci yarımböndə, eləcə də dövlət başçısının 2020-ci il 27 fevral tarixli Fərmani ilə təsdiq edilmiş «Valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqların övladlığa götürülməsi, o cümlədən Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı olan uşaqların əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər tərəfindən övladlığa götürülməsi Qaydası»nın 2-ci hissəsinə eyni məzmunda 2.1.8-1-ci yarımböndə olub. Həmin Qaydanın 2.18.2-ci və 2.23.2-ci yarımböndlərində «İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi» sözləri «Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyi» sözləri ilə əvəz edilib.

Eyni zamanda, «Uşaqların icbari dispanserizasiyası haqqında» Azərbaycan Respublikasının 2013-cü il 5 mart tarixli 591-IVQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2013-cü il 10 aprel tarixli Fərmanının 4.4-cü və 4.5-ci bəndlərində «İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi» sözləri «Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyi» sözləri ilə əvəz edilib.

Yeni Fərmanla «Azərbaycan Respublikası İnzibati Xətalar Məcəlləsinin təsdiq ediləsi haqqında» Azərbaycan Respublikasının 2015-ci il 29 dekabr tarixli 96-VQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-ci il 15 fevral tarixli Fərmanında bir sıra dəyişikliklər olub. Belə ki, sənədin 4-cü hissəsi üzrə 4.46-1-ci bənd ləğv edilib, 4.6-1-ci bəndin isə aşağıdakı redaksiyada verilməsi qərarına alınıb:

«4.6-1. həmin Məcəllənin 162.3, 562.1, 562.2, 562.1.1 və 562.1.2-ci (birinci halda) maddə-

haqqında» 2012-ci il 8 may tarixli 626 nömrəli, «Uşaqların icbari dispanserizasiyası haqqında» Azərbaycan Respublikasının 2013-cü il 5 mart tarixli 591-IVQ nömrəli Qanunun tətbiqi barədə» 2013-cü il 10 aprel tarixli 861 nömrəli, «Azərbaycan Respublikası İnzibati Xətalar Məcəlləsinin təsdiq edilməsi haqqında» Azərbaycan Respublikasının 2015-ci il 29 dekabr tarixli 96-VQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə» 2016-ci il 15 fevral tarixli 795 nömrəli, «Milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə strateji yol xəritələrinin təsdiq edilməsi haqqında» 2016-ci il 6 dekabr tarixli 1138 nömrəli, «İnzibati xətalar haqqında işlərə baxmağa səlahiyyəti olan vəzifəli şəxslərin Siyahısı»nın təsdiq edilməsi barədə» 2017-ci il 23 fevral tarixli 1256 nömrəli və «Rayon (şəhər) məhkəmələrinin baxdıığı inzibati xətalar haqqında işlər üzrə protokol tərtib etmək səlahiyyəti olan vəzifəli şəxslərin Siyahısı»nın təsdiq edilməsi barədə» 2017-ci il 3 may tarixli 1361 nömrəli fərmanlarında dəyişiklik edilməsi haqqında Fərman imzalayıb.

Sənədə əsasən, Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndi rəhbər tutularaq qərara alınıb ki, dövlət başçısının 2012-ci il 8 may tarixli Fərmani ilə təsdiq edilmiş «Uşaq hüquqlarının həyata keçirilməsinə dövlət nəzarəti Qaydası»nın 1.3-cü və 2.7-1-ci bəndlərində «İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi» sözləri «Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyi» sözləri ilə əvəz edilib.

Sənədə əsasən, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 23 fevral tarixli Fərmani ilə təsdiq edilmiş «İnzibati xətalar haqqında işlərə baxmağa səlahiyyəti olan vəzifəli şəxslərin Siyahısı»nda 18-ci hissənin birinci abzasında «İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi» sözləri «Səhiyyə Nazirliyi» sözləri ilə, «Digər icraçılar» sütununda «Səhiyyə Nazirliyi» sözləri «Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyi» sözləri ilə əvəz olunub.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 3 may tarixli 1361 nömrəli Fərmanlarında dəyişiklik edilməsi haqqında Fərman imzalayıb.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 23 fevral tarixli Fərmani ilə təsdiq edilmiş «İnzibati xətalar haqqında işlərə baxmağa səlahiyyəti olan vəzifəli şəxslərin Siyahısı»nda 18-ci hissənin birinci abzasında «İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi» sözləri «Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyinin» sözleri ilə, 18.0-ci bənddə «469.1-ci (icbari tibbi sığortaya münasibətdə) maddəsində nəzərdə tutulmuş inzibati xətalar haqqında işlərə - İdarə Heyətinin sədri, sədrin müavini, İdarə Heyətinin üzvləri» sözləri «nəzərdə tutulmuş inzibati xətalar haqqında işlərə - icraçı direktor, onun müavini» sözləri ilə əvəz edilib.

Dəyişikliklər olunan daha bir sənəd Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 3 may tarixli 1361 nömrəli Fərmani ilə təsdiq edilmiş «Rayon (şəhər) məhkəmələrinin baxdıığı inzibati xətalar haqqında işlər üzrə protokol tərtib etmək səlahiyyəti olan vəzifəli şəxslərin Siyahısı»dır. Bu sənədin 3-cü hissəsində «163-cü, 562.1-1-ci maddələrində, Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyinin tabeliyindəki tibb müəssisələrini istisna olmaqla, digər tibb müəssisələrinə münasibətdə 162.3-cü və 562.1-ci» sözlərindən əvvəl «166.3-cü (birinci və ikinci hallarda), 166.4-cü (birinci və üçüncü hallarda),» sözləri ilə əlavə olunub.

Daha bir analoji sənəd Azərbaycan Respublikası Prezidentinin «Azərbaycan Respub-

likasında daimi yaşayan vətəndaşlığı olmayan şəxslərin xüsusi sənədləri haqqında» Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Qanunun tətbiq edilməsi haqqında» 1998-ci il 13 mart tarixli 684 nömrəli,

«Azərbaycan Respublikasının Ailə Məcəlləsinin təsdiq edilməsi, qüvvəyə minməsi və bununa bağlı hüquqi tənzimləmə məsələləri haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanunun tətbiq edilməsi barədə» 2000-ci il 6 mart tarixli 297 nömrəli, «Yoluxucu xəstəliklərin immunoprofilaktikası Tibbi Ərazi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi» sözləri çıxarılıb.

Dövlət başçısının 2016-ci il 6 dekabr tarixli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş «Azərbaycan Respublikasında telekomunikasiya və informasiya texnologiyalarının inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi»nin «Tədbirlər planı» hissəsinin 3.2.1-ci yarımböndən «Əsas icraçı» sütununda «İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi» sözləri «Səhiyyə Nazirliyi» sözləri ilə, 5.6-4-cü bənddə «İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi» sözləri «Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyi» sözləri ilə əvəz edilib. 5.57-ci bənddən «icbari tibbi sığortaya münasibətdə Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyi» sözləri çıxarılıb.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-ci il 6 dekabr tarixli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş «Azərbaycan Respublikasında telekomunikasiya və informasiya texnologiyalarının inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi»nin «Tədbirlər planı» hissəsinin 3.2.1-ci yarımböndən «Əsas icraçı» sütununda «İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi» sözləri «Səhiyyə Nazirliyi» sözləri ilə, 5.6-4-cü bənddə «İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi» sözləri «Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyi» sözləri ilə əvəz edilib.

Azərbaycan Respublikasında daimi yaşayan vətəndaşlığı olmayan şəxslərin xüsusi sənədləri haqqında» Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Qanunun tətbiq edilməsi haqqında» 2000-ci il 15 iyul tarixli 367 nömrəli, «Sağlamlıq imkanları məhdud şəxslərin təhsili (xüsusi təhsil) haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanunun tətbiq edilməsi barədə» 2000-ci il 15 iyul tarixli 540 nömrəli, «Gənclər siyaseti haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanunun tətbiq edilməsi barədə» 2002-ci il 6 may tarixli 697 nömrəli və «Şəkərli diabet xəstəliyinə tutulmuş şəxslərə dövlət qayğısı haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanunun tətbiq edilməsi barədə» 2004-cü il 12 fevral tarixli 32 nömrəli fərmanlarında dəyişiklik edilməsi haqqında Fərmandır.

Azərbaycan Respublikasında daimi yaşayan vətəndaşlığı olmayan şəxslərin xüsusi sənədləri haqqında» Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Qanunun tətbiq edilməsi haqqında» dövlət başçısının 1998-ci il 13 mart tarixli Fərmanının 2.4-1-ci bəndində «İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi» sözləri «Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyi» sözləri ilə əvəz edilib.

Azərbaycan Respublikasının Ailə Məcəlləsinin təsdiq edilməsi, qüvvəyə minməsi və bununa bağlı hüquqi tənzimləmə məsələləri haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanunun tətbiq edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2000-ci il 6 mart tarixli Fərmanının 2-ci hissəsində 2.12-2-ci bəndə «194.1-ci» sözlərindən əvvəl «166.3-cü (birinci və ikinci hallarda), 166.4-cü (birinci və üçüncü hallarda),» sözləri ilə əlavə olunub. 2.13-cü və 2.15-ci bəndlərde «İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi» sözləri «Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyi» sözləri ilə əvəz edilib. (Davamı 4-cü səhifədə)

«Əhalinin sağlamlığını qorunması haqqında» Qanuna dəyişiklik edildi

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev «Əhalinin sağlamlığını qorunması haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Qanunu imzalayıb.

Sənədə əsasən, Milli Məclis Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 1-ci bəndini rəhbər tutaraq qərara alır ki, «Əhalinin sağlamlığını qorunması haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun 12-ci maddəsinin səkkizinci hissəsində «orqanları» sözü «orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum)» sözləri ilə, «edirlər» sözü «edir» sözü ilə əvəz olunsun.

Bununla əlaqədar olaraq dövlət başçısı «Əhalinin sağlamlığını qorunması haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 31 may tarixli 896-VIQD nömrəli Qanunun tətbiqi və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin «Əhalinin sağlamlığını qorunması haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanunun tətbiq edilməsi barədə» 1997-ci il 25 iyul tarixli 622 nömrəli, «Gənclər siyasəti haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanunun tətbiq edilməsi ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikasının bəzi qanunvericilik aktlarına dəyişikliklər və əlavələr edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikası Qanunun

tətbiq edilməsi haqqında» 2003-cü il 5 iyun tarixli 878 nömrəli, «Əhalinin sağlamlığını qorunması haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikasının 2013-cü il 29 oktyabr tarixli 790-IVQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında» 2013-cü il 25 noyabr tarixli 38 nömrəli fərmanlarında dəyişiklik edilməsi barədə Fərman verib.

Həmin sənəddə Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 19-cu və 32-ci bəndləri rəhbər tutularaq, yeni qəbul edilmiş Qanunun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun tətbiqini təmin etmek məqsədilə müəyyən olunub ki, «Əhalinin sağlamlığını qorunması haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanunun 12-ci maddəsinin səkkizinci hissəsində nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti həyata keçirir.

Qanunun 12-ci maddəsinin səkkizinci hissəsində «orqan (qurum)» dedikdə Elm və Təhsil Nazirliyi, Səhiyyə Nazirliyi və Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyi nəzərdə tutulur.

Bu Fərmanla həmçinin «Əhalinin sağlamlığını qorunması haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanunun tətbiq edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1997-ci il 25 iyul tarixli

622 nömrəli Fərmanının 2-ci hissəsində dördüncü abzasda «və beşinci hissələrində» sözləri «beşinci hissələrində, altıncı hissəsin ikinci cümləsində və həmin maddənin «Qeyd» hissəsinin 2-ci bəndində» sözləri ilə, beşinci abzasda «birinci və dördüncü hissələrində» sözləri «dördüncü hissəsində» sözləri ilə əvəz edilib.

Doqquzuncu abzasdan «Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyinin tabeliyindəki tibb müəssisələrinə münasibətdə İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi, digər tibb müəssisələrinə münasibətdə isə» sözləri çıxarılıb.

Onuncu, on birinci və on ikinci (hər iki halda) abzaslarda «İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi» sözləri «Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyi» sözləri ilə, on üçüncü abzasda «Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyinin tabeliyindəki tibb müəssisələrinə münasibətdə İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi» sözləri «tabeliyindəki tibb müəssisələrinə münasibətdə Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyi» sözləri ilə əvəz edilib.

Sənədə əlavə olunan on dördüncü abzasda deyilir ki, «həmin Qanunun 12-ci maddəsinin səkkizinci hissəsində «orqan (qurum)» dedikdə Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi və Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə

Birliyi nəzərdə tutulur».

Bu Fərmanla «Gənclər siyasəti haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikasının bəzi qanunvericilik aktlarına dəyişikliklər və əlavələr edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi haqqında» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2003-cü il 5 iyun tarixli 878 nömrəli Fərmanının 2-ci hissəsi, həmçinin «Əhalinin sağlamlığını qorunması haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikasının 2013-cü il 29 oktyabr tarixli 790-IVQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2013-cü il 25 noyabr tarixli 38 nömrəli Fərmanının 3-cü hissəsi ləğv olunub.

Sənədə əsasən Nazirler Kabinetinə tapşırılıb ki, «Əhalinin sağlamlığını qorunması haqqında» Qanunun 56-cı maddəsinin altıncı hissəsinə və İnzibati Xətalər Məcəlləsinə uyğun olaraq, Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyi tərəfindən tətbiq edilən cərimalardan toplanan və həmin qurumun hesabına köçürürlən vəsaitdən istifadə qaydasını üç ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti ilə razılaşdırmaqla müəyyən etsin, eləcə də həmin Qanundan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

(Əvvəli 3-cü səhifədə)

«Azərbaycan Respublikasında vərəmlə mübarizə haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanunun tətbiq edilməsi barədə» dövlət başçısının 2000-ci il 15 iyul tarixli Fərmanının 2-ci hissəsində 2.4-cü bənddə «Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyinin tabeliyindəki tibb müəssisələrinə münasibətdə İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi» sözləri «tabeliyindəki tibb müəssisələrinə münasibətdə Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyi» sözləri ilə əvəz olunub. Həmin hissənin 2.5-ci və 2.6-ci bəndlərdə «İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi» sözləri «Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyi» sözləri ilə əvəz olunub.

«Yoluxucu xəstəliklərin immunoprofilaktikası haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanunun tətbiq edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2000-ci il 17 iyun tarixli Fərmanının 2.5-ci bəndində, «Sağlamlıq imkanları məhdud şəxslərin təhsili (xüsusü təhsil) haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanunun tətbiq edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2000-ci il 19 iyun tarixli Fərmanın 2.7-ci bəndində, «Gənclər siyasəti haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanunun tətbiq edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 6 may tarixli Fərmanın 2.6-ci, 2.10-cu (hər iki halda) və 2.11-ci bəndlərində, eləcə də «Şəkərli diabet xəstəliyinə tutulmuş şəxslərə dövlət qayğısı haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanunun tətbiq edilməsi barədə» 2009-cu il 27 avqust tarixli 147 nömrəli, «Azərbaycan Respublikası Dövlət Miqrasiya Xidmətinin vahid miqrasiya məlumat sistemi haqqında Əsasnamənin təsdiq edilməsi

Prezident İlham Əliyev bəzi sənədlərdə səhiyyə qurumları ilə bağlı dəyişikliklər etdi

2004-cü il 12 fevral tarixli Fərmanın 2.3-cü bəndində «İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi» sözləri «Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyi» sözləri ilə əvəz edilib.

Dövlət başçısının qəbul etdiyi daha bir sənəd «Azərbaycan Respublikası Prezidentinin «Qanın, qan komponentlərinin donorluğu və qan xidməti haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanunun tətbiq edilməsi barədə» 2005-ci il 18 iyul tarixli 263 nömrəli, «Yetkinlik yaşına çatmayanların baxımsızlığının və hüquq pozuntularının profilaktikası haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanunun tətbiq edilməsi barədə» 2005-ci il 9 avqust tarixli 274 nömrəli, «Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi haqqında Əsasnamənin, nazirliyin strukturunun təsdiq edilməsi və aparatının işçilərinin say həddinin müəyyən edilməsi barədə» 2006-ci il 25 may tarixli 413 nömrəli, «Penitensiar müəssisələrdə cəza çəkməkdən azad edilmiş şəxslərin sosial adaptasiyası haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanunun tətbiq edilməsi barədə» 2007-ci il 3 iyul tarixli 606 nömrəli, «Bədən təriyəsi və idman haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanunun tətbiq edilməsi barədə» 2009-ci il 27 avqust tarixli 147 nömrəli, «Azərbaycan Respublikası Dövlət Miqrasiya Xidmətinin vahid miqrasiya məlumat sistemi haqqında Əsasnamənin təsdiq edilməsi

barədə» 2010-ci il 4 iyun tarixli 276 nömrəli, «Torpaqların dövlət ehtiyacları üçün alınması haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanunun tətbiqi ilə əlaqədar əlavə tədbirlər barədə» 2011-ci il 15 fevral tarixli 382 nömrəli, «İnsanın immunşəfəzli virusunun töötədiyi xəstəliklə mübarizə haqqında» Azərbaycan Respublikasının tətbiqi ilə bağlı əlavə tədbirlər barədə» 2011-ci il 20 aprel tarixli 414 nömrəli və «Dağlıq skleroz xəstəliyinə tutulmuş şəxslər dövlət qayğısı haqqında» Azərbaycan Respublikasının 2012-ci il 7 mart tarixli 303-IVQ nömrəli Qanunun tətbiqi barədə» 2012-ci il 9 aprel tarixli 606 nömrəli fərmanlarında dəyişiklik edilməsi haqqında Fərman adlanır.

Bu sənədə əsasən, «Qanın, qan komponentlərinin donorluğu və qan xidməti haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanunun tətbiq edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2009-cu il 27 avqust tarixli Fərmanın 2.3-cü bəndindən «və İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi» sözləri çıxarılıb.

«Yetkinlik yaşına çatmayanların baxımsızlığının və hüquq pozuntularının profilaktikası haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanunun tətbiq edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 9 avqust tarixli Fərmanın 2.3-cü bəndindən «və İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi» sözləri «tabəliyindəki tibb müəssisələrinə münasibətdə İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi» sözləri «Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyi» sözləri ilə əvəz edilib.

məlumatı İdarəetmə Birliyi» sözləri ilə əvəz edilib.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-ci il 25 may tarixli Fərmani ilə təsdiq edilmiş «Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi haqqında Əsasnamə»nın 8.13-3-cü bəndindən «Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyinin tabeliyindəki tibb müəssisələri istisna olmaqla, digər» sözləri çıxarılıb.

«Penitensiar müəssisələrdə cəza çəkməkdən azad edilmiş şəxslərin sosial adaptasiyası haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanunun tətbiq edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2007-ci il 3 iyul tarixli Fərmanın 2.6-ci bəndində «İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi» sözləri «Dağlıq skleroz xəstəliyinə tutulmuş şəxslər dövlət qayğısı haqqında» Azərbaycan Respublikasının 2012-ci il 7 mart tarixli 303-IVQ nömrəli Qanunun tətbiqi barədə» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2011-ci il 15 fevral tarixli Fərmanın 1.10-cu bəndində, «Dağlıq skleroz xəstəliyinə tutulmuş şəxslərə dövlət qayğısı haqqında» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2011-ci il 20 aprel tarixli Fərmanın 1.4-cü bəndində «İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi» sözləri «Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyi» sözləri ilə əvəz edilib.

«Bədən təriyəsi və idman haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanunun tətbiq edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2009-cu il 27 avqust tarixli Fərmanın 2-ci hissəsinin 2.4-cü bəndində «Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyinin tabeliyindəki tibb müəssisələrinə münasibətdə İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi» sözləri «tabəliyindəki tibb müəssisələrinə münasibətdə Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyi» sözlərinə də əlavə tədbirlər barədə» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2012-ci il 9 aprel tarixli Fərmanın 3.3-cü bəndində «İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi» sözləri «Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyi» sözləri ilə əvəz edilib.

Həmçinin, «İnsanın immunşəfəzli virusunun töötədiyi xəstəliklə mübarizə haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanunun tətbiqi ilə bağlı əlavə tədbirlər barədə» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2011-ci il 20 aprel tarixli Fərmanın 1.4-cü bəndində «İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi» sözlərindən sonra «Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyi» sözləri ilə əvəz edilib.

Səhiyyə Nazirliyinin strukturuna daxil olmayan tabeliyindəki qurumların siyahısında dəyişiklik edilib

Baş nazir Əli Əsədov «Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2011-ci il 3 noyabr tarixli 182 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş «Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin strukturuna daxil olmayan tabeliyindəki qurumların siyahısı»nda dəyişiklik edilməsi haqqında» Qərar imzalayıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Qərara əsasən, həmin siyahıya Səhiyyənin Təminat Mərkəzi publik hüquqi şəxsi daxil edilib.

Milli Məclisin Səhiyyə komitəsinin növbəti iclasında ikinci oxunuşa təqdim olunan «Dərman vasitələri haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi müzakirəyə çıxarılb.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətə əlaqələr şöbəsinin bildirdiyinə görə, komitə sədri Əhliman Əmiraslanov qanun layihəsinin əhəmiyyətini qeyd edərək, sənədin birinci oxunuşa komitədə və plenar iclasda geniş müzakirə olunduğu, deputatlar tərəfindən bir çox qeyd və təkliflərin verildiyini söyləyib. Komitə sədri dərman preparatlarının dövlət qeydiyyatı prosedurunun optimallaşdırılması, ölkə ərazi-sinə idxal edilən keyfiyyətli dərman vasitələrinin sayının artırılması, dərman qitliğinin aradan qaldırılması, dərman vasitələrinin ölkəmizdə istehsal olunması məsələləri ilə bağlı fikirlərini açıqlayıb. Bildirib ki, bu sahədə əsas problemlərdən biri dərman vasitələrinin Azərbaycanda istehsal olunmamasıdır. Ələt Azad İqtisadi Zonasında 4 zavod tikilir ki, bunların arasında dərman vasitələri istehsal edən müəssisələrin olması çox müsbət həldir.

AZƏRTAC-ın yaydığı məlumatda görə, reseptlərin yazılımasında sui-istifadə hallarına yol verildiyini söyləyən komitə sədri deyib: «Xəstəyə təyin olunan dərmanın molekul formulu mütləq qeyd olunmalıdır». Dərmanlara gömrük dəməhdudiyyət qoyulması məsələsinə də münasibət bildirən Əhliman Əmiraslanov bu sahədə ciddi problemlərin olduğunu bildirib. Vurğulayıb ki, insanlar xaricdən bu dərmanları satmaq üçün deyil, öz müalicələri üçün götürürler. Bu sahədə boşluqlar aradan qaldırılmalıdır.

Təqdim olunan qanun layi-

Milli Məclisin növbədənəkənar sessiyasının iyul ayında keçirilən növbəti plenar iclaslarında səhiyyə ilə bağlı məsələlərə baxılıb.

Parlamentin Mətbuat və ictimaiyyətə əlaqələr şöbəsindən bildirildiyinə görə, Sahibə Qafarovannın sədrliyi ilə keçən ilk iclasda «Tibbi sıgor-ta haqqında» Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi ilə bağlı məlumat verən Səhiyyə komitəsinin sədri Əhliman Əmiraslanov layihənin ikinci oxunuşundan sonra komitəyə heç bir irad və təklif daxil olmadığını deyib. Qanun layihəsi üçüncü oxunuşda səsə qoyularaq qəbul edilib.

Sonra ikinci oxunuşda olan 11 qanun layihəsinə baxılıb. Səhiyyə komitəsinin sədri Əhliman Əmiraslanov «Dərman vasitələri haqqında» Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi (ikinci oxunuş) barədə məlumat verib.

Milli Məclisin növbəti plenar iclasları keçirilib

Deputatlar Rəşad Mahmudov, Fəzail Ağamalı, Vahid Əhmədov, Hikmət Məmmədov məsələ barədə öz

fikirlərini və bəzi qeydlərini açıqlayıblar.

Komitə sədri Əhliman Əmiraslanov, səhiyyə nazirinin müavini Rasim İsləmov qaldırılan məsələlərə aydınlıq gətiriblər. Qanun layihəsi səsə qoyularaq ikinci oxunuşda qəbul olunub.

Milli Məclisin növbədənəkənar sessiyasının sonuncu plenar iclasında Səhiyyə komitəsinin sədri Əhliman Əmiraslanov «Dərman vasitələri haqqında» Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsinin üçüncü oxunuşda təqdim edib. O, layihənin ikinci oxunuşda qəbulundan sonra məsələ ilə əlaqədar heç bir irad və təklifin daxil olmadığı bildirib.

Sənəd ətrafında müzakirələrdə deputat Rəşad Mahmudov bəzi məqamlarla bağlı öz fikir və qeydlərini səsləndirib. Komitə sədri Əhliman Əmiraslanov qaldırılan məsələlərə aydınlıq götrib.

Qanun layihəsi səsə qoyularaq üçüncü oxunuşda qəbul edilib. Sonda Milli Məclisin sədri parlamentin növbədənəkənar sessiyasını bağlı elan edib.

Parlamentin Səhiyyə komitəsi «Dərman vasitələri haqqında» Qanuna dəyişiklikləri müzakirə edib

həssində dərman vasitələrinin dövriyyəsinə nəzarəti təmin etmek məqsədilə Səhiyyə Nazirliyi tərəfindən aparılan elektron təqib və izləmə sisteminin tətbiq edilməsi nəzərdə tutulub. Bu sistem istehsal və idxal ol-

rilmir. «Dərman vasitələri haqqında» Qanuna dəyişikliklə bu tələb yumşaldılır. Səhiyyə komitəsinin sədr müavini COVID-19 pandemiyası dövründə ölkədə qeydiyyatı olmayan dərman vasitələri ilə bağlı ciddi

rini də səsləndiriblər.

Iclasda parlament Aparatının Sosial qanunvericilik şöbəsinin müdürü Adil Vəliyev, tədbirdə iştirak edən səhiyyə nazirinin müavini Rasim İsləmov müzakirələrdə səsləndirilir.

Qeydiyyatdan keçməmiş dərman vasitələrinin qiymətləri ilə bağlı dəyişikliklər effektli olmayacağı.

Nazir müavini bildirib ki, Analitik Ekspertiza Mərkəzinin yenidən formalışması, yəni rə-

nan malların dövriyyəsinə, topdan və pərakəndə satışına nəzarəti həyata keçirən və bunulla bağlı məlumatları qeydə alan informasiya ehtiyati olacaq. Həmçinin dərman vasitələrinə reseptlərin elektron formada yarılmasına imkan verən sistemin tətbiqi nəzərdə tutulub. Sənədə əsasən, dövlət qeydiyyatına alınmış dərman vasitələrinin tənzimlənən qiymətlərdən yüksər qiymətlərlə satılması qadağan olunur.

Layihədə həmçinin bioloji aktiv qida əlavələri ilə əlaqədar tənzimləmələr təkmilləşdirilir.

Bununla yanaşı, tibb vasitələrinin idxali, sertifikatlaşdırılması, reyestrinin aparılmasına dair tənzimləmələr, dərman vasitələrinin idxalına icazə verilmesi proseduru, dərman vasitələrinə reseptlərin yazılıması qaydası müəyyən edilir.

Məsələ ilə bağlı çıxış edən komitə sədrinin müavini Rəşad Mahmudov qeyd edib ki, qüvvədə olan Qanuna əsasən, müxtəlif dərman vasitələrinin eyni ticarət adı altında dövlət qeydiyyatına alınmasına yol ve-

problemlər yaşandığını söyləyib. Qanun layihəsindəki bəzi məqamlara aydınlıq gətirən Rəşad Mahmudov qeyd edib ki, sənəddə göstərildiyi kimi, reseptlərin ancaq elektron formada verilməsi əslində sui-istifadə hallarına gətirib çıxara bilər. «Sui-istifadə hallarının qarşısının alınması üçün reseptlərin elektron və ya kağız formada verilməsi daha məqsədə uyğun olardı», — deyə deputat qeyd edib.

Dərman təhlükəsizliyi məsələsində də danişan R.Mahmudov deyib: «Elə etmək lazımdır ki, istehsalçı və istehlakçı arasında münasibətlər pozulmasın».

Komitə üzvləri Sədaqət Vəliyeva, Kamilə Əliyeva, Kamaləddin Qafarov, deputat Etibar Əliyev təklif olunan dəyişikliklərin günün tələbinə uyğun olduğunu, sənədin dərman preparatlarına olçatanlığın təmin edilməsinə, tibbi xidmətin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasına töhfə verəcəyini söyləyiblər. Millət vəkilləri qanun layihəsi ilə bağlı bəzi qeyd və təkliflə-

lən fikirlərə münasibət bildirib, qaldırılan məsələlərə aydınlıq gətiriblər, deputatların verdiyi sualları ətraflı cavablandırıblar.

Səhiyyə nazirinin müavini Rasim İsləmov deyib ki, «Dərman vasitələri haqqında» Qanuna dəyişikliklərdə əsas məqsəd dərman vasitələrinin çəşidinin artırılması və əlçatanlığın təmin olunmasıdır. O bildirib ki, Səhiyyə Nazirliyinin sifarişi əsasında Tarif Şurası dərman vasitələrinin qiymətlərinə yenidən baxacaq. Ölkədə dərman vasitələrinin qiymətlərinin tənzimlənməsindən danişan nazir müavini Qanuna dəyişikliklərin vətəndaşlar üçün əhəmiyyətli olduğunu bildirib.

Onun sözlərinə görə, dərman vasitələrinin qiymətlərinin tənzimlənməsi hər ölkəyə görə fərqlənir. «Fərqli ondan ibarətdir ki, dərmanların satışı alıcıların seçimi əsasında deyil, həkimlərin və ya eczacının tövsiyəsi əsasında həyata keçirilir», — deyə Rasim İsləmov vurgulayıb. Səhiyyə nazirinin müaviyinin sözlərinə görə, indiyədən qəmsallaşmaya uyğunlaşması vacib məsələlərdən. Sənədlər müddəti olmadığı təqdirdə, rəqəmsallaşma bu kontekstdə çox əhəmiyyət kəsb edir.

Dərman vasitələrinin çəşidinin artırılmasının qarşıya qoyulan əsas vəzifələrdən biri olduğunu bildirən Rasim İsləmovun sözlərinə görə, dərman vasitələrinin içliklərinin uyğun dillərdə yazılıması idxalçıların üzərinə məsuliyyət qoyacaq.

Çıxışlarda dərman qiymətlərinin tənzimlənməsi qaydalarından, buna tosir edən amillərdən bəhs edilib. Habelə, dərman vasitələrinin çəşidlərinin genişləndirilməsi, onların keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması məsələlərinə toxunulub, tibb sahəsində maarifçilik işinin vacibliyindən danışılıb, səhiyyə sahəsində həyata keçirilən islahatların əhəmiyyəti qeyd olunub.

Müzakirələrin yekununda «Dərman vasitələri haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi ikinci oxunuşda Milli Məclisin iclasına tövsiyə olunub.

Uşaqların yüksək keyfiyyətli tibbi xidmətlərlə təmin edilməsi istiqamətində mühüm addımlar atılır

Azərbaycanın Səhiyyə Nazirliyində İsraildə təşkil olunan yay düşərgəsinə yollanacaq şəkərli diabetli yeniyetmələrlə görüş keçirilib. Tədbirdə İsrailin ölkəmizdəki fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Cəc Dik də iştirak edib.

Nazirliyin mətbuat xidmətindən verilən məlumatə görə, Səhiyyə naziri Teymur Musayev İsrail nümayəndələri ilə davamlı görüşlərin ölkələrimiz arasında əlaqələrin və dostluq münasibətlərinin getdikcə möhkəmlənməsinə töhfələr verəcəyini diqqətə çatdırıb. Nazir şəkərli diabetdən əziyyət çəkən uşaq və yeniyetmələr üçün İsraildə yay düşərgəsinin təşkil olunmasını humanizm prinsiplərinə əsaslanan

bir addım kimi yüksək qiymətləndirib. Görüş zamanı həmçinin Prezident İlham Əliyevin uşaqların və yeniyetmələrin sağlamlığının qorunmasına hər zaman xüsusi diqqət və qayğı ilə yanaşlığı da vurgulanıb.

Bildirilib ki, bu qayğının nəticəsi olaraq son illərdə uşaqların yüksək standartlara cavab verən tibbi xidmətlərlə təmin edilməsi istiqamətində mühüm addımlar atılır.

Nazir həmçinin Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın əhalinin, xüsusilə uşaq və yeniyetmələrin sağlamlığı ilə bağlı məsələlərə daim önmərəkəti bildirib: «Azərbaycan dövlətinin sosialyönümlü siyasetinin prioritet istiqamətlərində biri

də uşaqların və yeniyetmələrin sağlamlığının qorunması, o cümlədən şəkərli diabetdən əziyyət çəkənlərin müalicə və reabilitasiyasına dəstəyin göstərilməsidir».

Sonda Səhiyyə naziri gələcəkdə də uşaq və yeniyetmələr üçün nəzərdə tutulan belə tədbirlərin qarşılıqlı şəkildə ardıcıl olaraq hər iki dövlətdə təşkil olunmasının zəruriliyini diqqətə çatdırıb.

Səfir Cəc Dik Azərbaycanda uşaqlara dövlət tərəfindən göstərilən qayğıni yüksək qiymətləndirib. Qeyd edilib ki, beynəlxalq müstəvi idarəətə həyata keçirilən həmin layihədə iştirak etmək üçün ilk olaraq azərbaycanlı uşaq və yeniyetmələr seçilib.

Səmimi qəbulu görə min-nədarlığını bildirən yeniyetmələr dövlətin qayığını daim hiss etdiklərini vurgulayıblar. Bildirilib ki, yay düşərgəsi onların səhhətlərinin bərpasına köməkə yanaşı, dünyagörüşlərinin inkişafında vacib rol oynayacaq, habelə xoş xatırə kimi yaddaşlarında qalacaqdır.

Səhiyyə Nazirliyində «Pfizer» şirkətinin Qafqaz, Mərkəzi Asiya və Monqolustan üzrə rəhbəri Dmitri Kozenkovun başlılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüş keçirilib.

Səhiyyə Nazirliyi ilə «Pfizer» şirkəti arasında əməkdaşlıq məsələləri müzakirə edilib

Nazirliyin mətbuat xidmətindən verilən məlumatə görə, nazir Teymur Musayev qeyd edib ki, koronavirus pandemiyasının ən sərt vaxtlarında ölkəmizdə 4 tanınmış vaksin şirkətinin peyvəndləri többiq olunub. Bunlardan biri də məhz «Pfizer - BioNTech» şirkətinin istehsal etdiyi peyvənd olub.

Vurgulanıb ki, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı «Pfizer - BioNTech» vaksinini təcili istifadə üçün təsdiqlənən vasitələr reyestrinə daxil edib. Teymur Musayev Səhiyyə Nazirliyinin ölkə əhalisinin sağlamlığı üçün əhəmiyyətli olan digər vaksinlərin də Azərbaycanda tətbiqi məsələlərinin müzakirəsinə hazır olduğunu bildirib.

Öz növbəsində «Pfizer» şirkətinin Qafqaz, Mərkəzi Asiya və Monqolustan üzrə rəhbəri Dmitri Kozenkov bildirib ki, Azərbaycan COVID-19 pandemiyasının başlığı ilə günlərdən onunla mübarizədə özünəməxsus yol seçən ölkələrdəndir. Belə ki, Azərbaycan hökuməti koronavirus infeksiyasının yayılması qarşısını almaq, onun iqtisadiyyata və insanların sosial vəziyyətinə vurduğu zərəri qarşılamak üçün vaxtında və uğurlu tədbirlər hazırlayaraq həyata keçirib.

Görüşdə «Pfizer» şirkəti ilə Səhiyyə Nazirliyi arasında qarşılıqlı əməkdaşlıq məsələləri ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb və elmi-tibbi aspektlər müzakirə edilib.

Səhiyyə sektorunda dövlət-özəl tərəfdaşlığının inkişafı üçün geniş potensial var

Azərbaycanda Amerika Ticarət Palatası («AmCham Azərbaycan») ənənəvi işgüzar lanç təşkil edib.

İşgüzar dairələrin və üzv şirkətlərin rəhbər şəxslərinin iştirak etdiyi görüşün xüsusi qonağı Azərbaycanın səhiyyə naziri Teymur Musayev olub.

Səhiyyə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən verilən məlumat-

yə Nazirliyi ilə qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığımız Azərbaycanda biznes mühitini daha da yaxşılaşdıracaq».

«AmCham Azərbaycan»ın icraçı direktoru Gülnarə Aslan-

lahatlar aparılır: «Uğurlu səhiyyə islahatları üç əsas princip üzərində qurulub. Birincisi, insan kapitalının inkişafı, ikincisi, bu sahədə bütün fundamental dəyişikliklərin əsas amili - sə-

mata görə, «AmCham Azərbaycan»ın prezidenti Nərgiz Nəsrullayeva-Müdüroğlu Səhiyyə Nazirliyinin palata ilə daimi qarşılıqlı fəaliyyətini və dialoqa hazır olmasına yüksək qiymətləndirib, bildirib ki, Azərbaycanda səmərəli dövlət-özəl tərəfdaşlığı, o cümlədən səhiyyə sektorunda olverişli biznes mühiti yaradılıb.

Vurğulanıb ki, özəl tibb müəssisələrinin və özəl tibbi praktika ilə məşğul olan subyektlərin sayında artım müşahidə olunur: «İnanırıq ki, Səhiyyə

böylü Azərbaycanda xarici və yerli biznesin maraqlarının dəsteklənməsi və təşviqi istiqamətində palatanın davamlı fəaliyyətini qeyd edib. O, bu sahədə dövlət qurumları ilə aparılan səmərəli dialoqun və uğurlu əməkdaşlığın əhəmiyyətini vurgulayıb.

Tədbirdə çıxış edən səhiyyə naziri Teymur Musayev qeyd edib ki, son illər Azərbaycan icimai səhiyyəsində müasir prinsiplərə əsaslanaraq, innovativ texnoloji nailiyyətlər və mütərəqqi menecment resursları tətbiq edilməklə, genişmiqyaslı is-

hiyyənin rəqəmsallaşması, üçüncüsü, səhiyyə sisteminin yeni iqtisadiyyatı və səhiyyənin maliyyələşdirilməsidir».

Nazir bildirib ki, dövlət xidmətlərində olçatanlıq prinsiplərinin artırılması, insan amilinin gücləndirilməsi, «vətəndaş - məmur» ünsiyyətinin minimuma endirilməsi məqsədile ölkənin səhiyyə sahəsində müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının imkanlarından istifadə etməklə geniş rəqəmsal səhiyyə platformasına keçid reallaşdırılmalıdır.

Teymur Musayev milli səhiyyədə müasir düşüncəli və beynəlxalq təcrübəyə malik tibbi kadrların potensialının formalasdırılması, bu sahədə uğurlu mübadilələrin aparılması, tibb təhsili və elmində inklüziv inkişafa nail olunması istiqamətində məqsədyönlü və davamlı layihələrin icra olunduğu qeyd edib, həmçinin ölkəmizdə səhiyyə sektorunda dövlət-özəl tərəfdaşlığının inkişaf etdirilməsi üçün geniş potensialın mövcudluğunu vurgulayıb.

Azərbaycanda səhiyyə sektoruna özəl investisiyaların cəlb olunmasını xatırladan nazir, nəticə etibarilə, göstərilən xid-

mələrin genişləndirilməsi və keyfiyyətinin artırılması məqsədilə dövlət-özəl sektor tərəfdaşlığı sahəsində mühüm işlərin görüləməsini diqqətə çatdırıb: «Özəl sektorun səhiyyədə iştirak payının artırılması, xidmetin səmərəliliyinin optimallashdırılması, informasiya texnologiyalarına çıxış imkanlarının genişləndirilməsi və innovativ layihələrin birgə maliyyələşdirilməsi təşviq edilməlidir».

İşgüzar lanç çərçivəsində Ticarət Palatasının üzvləri təqdimatla çıxış ediblər. Görüşdə fikir mübadiləsi aparılıb, tədbir iştirakçılarını maraqlandıran suallar cavablandırılıb.

Azərbaycan Tibb Universitetinin (ATU) son kurs tələbələrinin «Məzun günü» Müslüm Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasında təntənəli şəkildə qeyd olunub.

Səhiyyə Nazirliyinin və ATU-nun rəhbərliyinin, tibb ictimaiyyəti nümayəndələrinin, universitetin əməkdaşlarının, məzunlarının, onların valideynlərinin və digər qonaqların iştirak etdiyi tədbirdə əvvəlcə Dövlət Himni səsləndirilib.

Toplantıda təbrik nitqi ilə çıxış edən səhiyyə naziri Teymur Musayev ATU-nun məmənunluqla qatıldığı növbəti «Məzun günü»ndə hər kəsi salamlayıb, təbrik edib, bu günün gələcəyin həkimlərinin yaddaşında gözəl bir tarix kimi qalacağını söyləyib.

«Məzun günü»nü insanın öyrənmək səyahətində mühüm mərhələ adlandıran nazir bunun arxasında gərgin zəhmət, yuxusuz gecələr və təhsilə olan sonuz həvəs dayandığını deyib: «Qazandığınız bilikləri peşə həyatınızda davamlı artıracağınız, öyrənmək həvəsinizin hər zaman sizinle olacağına inanıram».

Teymur Musayev 1993-cü ilə ATU-nun I Müalicə-profilaktika fakültəsini fərqlənmə diplomu ilə bitirdiyini, öz «Məzun günü»nü, eyni hissələri və həyəcanı yaşadığını xatırlayıb: «Bugünkü Azərbaycan ictimai, siyasi, iqtisadi həyatın bütün sahələrində 90-ci illərin əvvəllərinən tamamilə fərqlənir. İndiki imkanlar, peşəkar mühit fərqlidir, hər bir vətəndaşımız dövlət dəstəyi ilə tam əhatə olunub. Bu uğurların arxasında xalqına, Vətəninə hədsiz bağlılığı olan tarixi şəxsiyyətlər dayanır».

Səhiyyə naziri bu il 100-illik yubileyləri qeyd olunan, Azərbaycan səhiyyəsinin və tibb təhsilinin, Azərbaycan Tibb Universitetinin inkişafında xüsusü yer tutan iki böyük şəxsiyyət — müasir Azərbaycanın memarı və qurucusu Ümummilli Lider Heydər Əliyev və onun ömür-gün yoldaşı, görkəmli oftalmoloq alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanı da Azərbaycan Tibb Universiteti ilə qırılmaz teller bağlayırdı. Tibb İnstitutunun məzunu olan Zərifə xanım sonralar da öz doğma ali məktəbi ilə əlaqəni kosməmişdi. Təbabət elminə və tibb təhsilinə böyük töhfələr vermiş Zərifə xanımın tələbələri, onun məktəbinin davamçıları, onun əsərləri ilə formallaşan və püxtələşən mütəxəssislər nəslə bu gün yeni həkim kadrları və təbabət alımları hazırlığı sahəsində əzmlə çalışırlar».

Səhiyyə naziri Tibb Universitetinin öz layiqli məzunları ilə fərqli etdiyini, Azərbaycan təbabətinin qüruru olan, burada təhsil almış və dörs demis görkəmli şəxsiyyətlərin şanlı ənənələrini yaşatdığını deyib, Azərbaycanın ilk ali məktəblərindən biri olan, ənənələri ilə tarixə söykənən ATU-nun onilliklər boyu səhiyyə ocaqları üçün yüksəkixtisasi həkim kadrları yetişdirməsindən, bununla da əhalinin sağlamlığının mühafizəsində kadr potensialının rolunu yüksək qiymətləndirir. Ümummilli Liderin Vətənimizə rəhbərliyi dövründə Azərbaycanda həkim kadrların və təbabət alımlarının hazırlığı yüksək vüset almışdır. «Təhsil millətin gələcəyidir» deyən Heydər Əliyevin teşəbbüsü ilə perspektivlər gəncər SSRİ-nin qabaqcıl ali təhsil ocaqlarında oxumağa,

Teymur Musayev: «Məzun günü» gələcək həkimlərin yaddaşında gözəl bir tarix kimi qalacaq

gənc alımlor isə İttifaq səviyyəli tibb müəssisələrində elmi tədqiqatlar aparmaq üçün aspirantura və doktoranturaya göndərilmişdi. Əgər 1969-cu ildə SSRİ-nin tanmış ali məktəblərində Azərbaycandan 50-dən az adam oxumağa gedirdi, 80-ci illərin əvvəllerində 1000-dək Azərbaycan gənci SSRİ-nin qabaqcıl ali təhsil müəssisələrinə göndərilmişdi. Həmin yüksəkixtisashı

oçağı yeni təhsil standartlarına əsaslanaraq, müasir informasiya texnologiyalarından istifadə edərək, beynəlxalq akkreditasiyadan keçmiş tədris proqramları ilə yüksək ixtisaslı mütəxəssislər hazırlayır və onun hər buraxılışı səhiyyəmiz və təbabətimiz üçün əlamətdar hadisədir».

Azərbaycan Respublikasının dövlət başçısı cənab İlham Əliyevin uzaqgörən siyaseti, baca-

kadrların bir çoxu bu gün həm Tibb Universitetində, həm də tibb müəssisələrində çalışaraq, Azərbaycan səhiyyəsinin tərəqqisinə, həkimlərin və tibb alımlarının yeni nəsillərinin yetişməsinə öz töhfələrini verir. ATU-nun yeni tədris korpusunun tikilməsi, ilk tədris klinikanın yaradılması da Ulu Öndərin adı ilə bağlıdır.

Görkəmli oftalmoloq alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanı da Azərbaycan Tibb Universiteti ilə qırılmaz teller bağlayırdı. Tibb İnstitutunun məzunu olan Zərifə xanım sonralar da öz doğma ali məktəbi ilə əlaqəni kosməmişdi. Təbabət elminə və tibb təhsilinə böyük töhfələr vermiş Zərifə xanımın tələbələri, onun məktəbinin davamçıları, onun əsərləri ilə formallaşan və püxtələşən mütəxəssislər nəslə bu gün yeni həkim kadrları və təbabət alımları hazırlığı sahəsində əzmlə çalışırlar».

Səhiyyə naziri Tibb Universitetinin öz layiqli məzunları ilə fərqli etdiyini, Azərbaycan təbabətinin qüruru olan, burada təhsil almış və dörs demis görkəmli şəxsiyyətlərin şanlı ənənələrini yaşatdığını deyib, Azərbaycanın ilk ali məktəblərindən biri olan, ənənələri ilə tarixə söykənən ATU-nun onilliklər boyu səhiyyə ocaqları üçün yüksəkixtisasi həkim kadrları yetişdirməsindən, bununla da əhalinin sağlamlığının qorunmasına, tibb elminin tərəqqisine mühüm töhfələr verməsindən danışır: «Bu gün bu qocaman tibb təhsili

rıqlı rəhbərliyi, gərgin zəhməti sayəsində hər sahədə inkişaf etməsindən söz açan nazir əhalinin sağlamlığının qorunması sahəsində də böyük nailiyyətlər əldə olunduğunu söyləyib: «Səhiyyənin tərəqqisi daim diqqət mərkəzində saxlanılır. Tibb müəssisələrinin maddi-texniki bazası gücləndirilir, səhiyyənin maliyyələşməsində köklü islahatlar aparılır, rəqəmsallaşma, təminatlı keyfiyyəti tibbi xidmət istiqamətində işlər görülür.

Bütün bunlar ölkəmizdə müasir tələblərə uyğun səhiyyə sisteminin qurulmasını, yüksəkixtisəli, müvafiq bilik və bacarıqlar sahib tibb işçilərinin olmasına tələb edir. Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fonduñun prezidenti, özü də ixtisasca həkim olan Mehriban xanım Əliyeva da səhiyyə sahəsində çalışınlara həmişə diqqət və qayğı gösterir, tibb işçilərinin əməyini və fədakarlığını daim yüksək qiymətləndirir».

Səhiyyə naziri Teymur Musayev son illərdə Azərbaycan tibb işçilərinin qarşılıqlı sınaqları yada salıb. Bildirib ki, Azərbaycan hökuməti səhiyyə sahəsində fəvqəladə vəziyyətlərə həzar olduğunu bir daha sübut etdi. Tibb işçilərimiz də bu imtahanlardan şorəflə, üzüağ çıxdılar.

Nazir vurğulayıb ki, səhiyyəmizin yenilenməsi üçün aparılan islahatlar tibb təhsilinin qarşısında da yüksək tələblər qoyur: «Bu gün tibb kadrlarının potensialını zamanın tələbinə və sə-

hiyyənin yeni səviyyəsinə uyğun təkmilləşdirmək məqsədilə lazımi tədbirlər görülür. ATU-nun maddi-texniki bazası yenilənir, onun təhsilda nəzəriyyə ilə praktikanın uzaşdırılması üçün geniş imkanlar açan klinikaları fəaliyyət göstərir. Səhiyyəmiz yeni, yüksək meyarlara, müasir dövrün çağırışlarına uyğun tibb kadrlarına tələbatı baxımdan, bugünkü məzunlarımız, tələbələrimizin və rezidentlərimizin üzərinə də böyük məsuliyyət düşür.

Əziz məzunlar, inanıram ki, siz bu məsuliyyəti düzgün dərk edəcək və gələcək fəaliyyətinizdə etimadı doğruldacaqsınız. Səhiyyəmiz sizə — Azərbaycanın sağlam gələcəyi naminə şərəfli missiyaya qoşulacaq yeni gənclərə, yaradıcı qüvvələrə ehtiyacı var. Təbabətimizin sabahki inkişafı əhəmiyyətli dərəcədə möhəbugünkü tələbələrdən və məzunlardan asıldır. Ona görə deyə biliyik ki, bu gün bütün səhiyyəmiz üçün əlamətdar gündür. Onun tərəqqisi naminə çalışacaq insanların sıraları genişlənir. Mən bu münasibətlə bütün sohiyyə sistemimizi təbrik edirəm».

Səhiyyə naziri həmçinin məzunların valideynlərini, ATU-nun professor-müəllim heyətini təbrik edib, yeni nəsil həkimlərin yetişdirilməsində böyük zəhmətə görə təşəkkürünü bildirib. Məzunlara arzularını çatdırıb, «Əminəm ki, siz hər bir vətəndaşımız üçün sağlam və uzunmürlü həyatın təmin edilməsində bələdçilik edən işq olacaqsınız», — deyə onları təbrik edib.

Tədbirdə çıxış edən ATU-nun rektoru, professor Gəray Gəraybəyli təhsilini əla qiymətlərlə başa vuran məzunlara diplomları təqdim ediblər. Azərbaycan Tibb Universitetinin ictimai həyatında fəal iştirak edən gənclərə fəxri fərmanlar təqdim olunub.

Məzun tələbələr adından I Müalicə-profilaktika fakültəsinin məzunu, Prezident təqədürü Səbina Feyzullayeva çıxış edib, aldiqları biliklərə, qazandıqları təcrübəyə, göstərilən diqqət və qayğıya görə məzunlar adından təşəkkür bildirib.

Bu il fakültələr üzrə məzun tələbələr arasında «Ən yaxşı müəllim» nominasiyası üzrə keçirilən sorğunun nəticələrinə əsasən, I Uşaq xəstəlikləri kafedrasının assistenti Bəyaz Babayeva, Ümumi corrahılıq kafedrasının müdürü, professor Elçin Ağayevə, Ağız və üz-çənə corrahılıyəsi kafedrasının assistenti Oktay Mehitiyevə, Biokimya kafedrasının assistenti Hikmət Məmmədova, Üczaçılıq kimyası kafedrasının dosenti Vaqif İskəndərova, Tibbi-profilaktika kafedrasının rəisi, tibb xidməti polkovnik-leytenantı Şahin Süleymanova mükafatlara təqdim olunub.

Tədbir bədii hissə ilə davam etdirilib.

məşğul olacaq, bəziləri tibb elmində araşdırmalarını davam etdirəcək, bəziləri isə müəllimlik sənotunu seçəcək: «Seçdiyiniz fəaliyyət növündə asılı olmayıraq, sizlərə müvəffəqiyətlər və uğurlar arzulayıram. İster ölkəmizdə, ister sədədən kənardə fəaliyyət göstərdiyiniz zaman bir məzun kimi, Azərbaycan Tibb Universitetinin adını həmişə yüksək tutacağınızı əminəm».

Rektor tədbir iştirakçılara ATU-nun fəaliyyəti, son illər tədris prosesində aparılan islahatlar, tətbiq edilən yeniliklər, yüksəkixtisəli kadrların hazırlanması üçün görülən işlər barədə də məlumat verib.

Universitetin Tədris departamentinin rəhbəri, dosent Kəməndar Yaqubov 2023-cü il məzunlarına həkim adının verilməsi ilə əlaqədar müvafiq əmri oxuyub. Bildirib ki, bu il ATU-nun I Müalicə-profilaktika fakültəsini 393, II Müalicə-profilaktika fakültəsini 371, Stomatologiya fakültəsini 224, Üczaçılıq fakültəsini 115, İctimai səhiyyə fakültəsini 69, Hərbi tibb fakültəsini 45 — ümumilikdə 1217 nəfər bitirib. Onlardan 152 nəfəri fərqlənmə diplomuna layiq görülüb. Məzunların 389 nəfəri xarici ölkə vətəndaşlarıdır.

Sonra məzunlar Hippokrat andı içiblər. Hərbi tibb fakültəsinin məzunu Nicat Nəsiblinin oxuduğu Həkim Andını təkrarlayan məzunlar xalqımızın sağlamlığının keşiyində ləyaqətlə dayanacaqlarına söz veriblər.

Tədbirdə səhiyyə naziri Teymur Musayev və ATU-nun rektoru, professor Gəray Gəraybəyli təhsilini əla qiymətlərlə başa vuran məzunlara diplomları təqdim ediblər. Azərbaycan Tibb Universitetinin ictimai həyatında fəal iştirak edən gənclərə fəxri fərmanlar təqdim olunub.

Məzun tələbələr adından I Müalicə-profilaktika fakültəsinin məzunu, Prezident təqədürü Səbina Feyzullayeva çıxış edib, aldiqları biliklərə, qazandıqları təcrübəyə, göstərilən diqqət və qayğıya görə məzunlar adından təşəkkür bildirib.

Bu il fakültələr üzrə məzun tələbələr arasında «Ən yaxşı müəllim» nominasiyası üzrə keçirilən sorğunun nəticələrinə əsasən, I Uşaq xəstəlikləri kafedrasının assistenti Bəyaz Babayeva, Ümumi corrahılıq kafedrasının müdürü, professor Elçin Ağayevə, Ağız və üz-çənə corrahılıyəsi kafedrasının assistenti Oktay Mehitiyevə, Biokimya kafedrasının assistenti Hikmət Məmmədova, Üczaçılıq kimyası kafedrasının dosenti Vaqif İskəndərova, Tibbi-profilaktika kafedrasının rəisi, tibb xidməti polkovnik-leytenantı Şahin Süleymanova mükafatlara təqdim olunub.

Tədbir bədii hissə ilə davam etdirilib.

UNICEF Azərbaycanda uşaqların sağlamlığına dair dəyirmi masa təşkil edib

BMT-nin Uşaq Fondu (UNICEF) Azərbaycandakı nümayəndəliyinin təşkilatçılığı ilə ölkəmizdə uşaqların ətraf mühit amilləri ilə bağlı sağlamlığına dair vəziyyətin təhlilinə həsr olunmuş dəyirmi masa keçirilib.

AZERTAC xəbər verir ki, tədbirdə UNICEF-in Azərbaycan nümayəndəliyinin rəhbəri Aleks Haykens iqlim dəyişikliyi, bunun uşaqlara təsiri və ətraf mühit məsələlərinin təmsil etdiyi təşkilatın fəaliyyətinin prioritet sahələrindən biri olduğunu qeyd edib. Onun sözlərinə görə, Azərbaycanın Səhiyyə Nazirliyinin dəstəyi ilə 2023-cü ilin mart-iyun aylarında bir qrup milli ekspert tərəfindən ölkəmizdə uşaqların ətraf mühit amilləri ilə bağlı sağlamlığı məsələlərinə dair çəvik qiymətləndirmə aparılıb. Aparılmış qiymətləndirmənin nəticələri, o cümlədən müvafiq problemlərin potensial həlli yollarını müzakirə etmək üçün bu dəyirmi masa təşkil olunub.

Tədbirdə səhiyyə nazirinin müavini İlqar Qasımov dəyirmi masanın əhəmiyyətli mövzuya həsr edildiyini diqqətə çatdırıb. Onun sözlərinə görə, səhiyyə siyasetini formalasdırıb mərkəzi icra

hakimiyyəti orqanı olaraq Səhiyyə Nazirliyi vətəndaşların sağlamlığına yanaşmada praktiki mövqeyin tərəfdarı və təşviqatçısıdır. Nazir müavini əhalinin sağlamlığının qiymətləndirilməsinin ictimai səhiyyənin əsas istiqamətlərindən biri olduğunu bildirib. O, ekoloji təhlükələrin insan sağlamlığına birbaşa və dolayı təsirlərindən də bəhs edib.

Tədbirdə Azərbaycan Tibb Universitetinin Uşaq-yeniyyətmələrinin sağlamlığı və əmək sağlamlığı kafedrasının müdürü Şəhla Balayeva deyib ki, Azərbaycanda

ekoloji problemlər səbəbindən son 5 il ərzində 13 yaşa qədər uşaqların xəstələnmə göstəricilərində artım müşahidə olunur. O vurğulayıb ki, 13 yaşa qədər uşaqlarda tənəffüs, həzm sistemi, göz, infeksion və digər xəstəliklər kimi problemlərin rastlaşma tezliyində artım qeydə alınır.

«Eyni zamanda, ekoloji patologiya səbəbindən yaranan tərəmələrdə 37,5 faiz artım var. 14-17 yaş aralığı uşaqlarda tənəffüs sistemi, həzm sistemi, göz xəstəlikləri, infeksion və parazit xəstəliklər, si-

nir sistemi kimi problemlər ən çox rast gəlinən xəstəliklərdə ilk onluqda daxildir. Yeniyetmələr arasında xəstəliklərin artım dinamikası müşahidə olunur. Ən yüksək artım isə dəri və dərialtı xəstəliklərdə qeydə alınır. Həmin xəstəliklər əsasən ekoloji problemlərin təsiri nəticəsində yaranır», — deyə kafedra müdürü bildirib.

Ş.Balayeva qeyd edib ki, müxtəlif regionlar üzrə Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonunda 18 yaşa qədər uşaqlarda tərəmə xəstəlikləri ilk sıradadır. Sinir sistemi xəstəlikləri səbəbindən ölüm halları isə rayonlara nisbətən paytaxtda daha çoxdur.

Dəyirmi masada həmçinin Səhiyyə Nazirliyinin mütəxəssis-eksperti, Azərbaycan Pediatriya Cəmiyyətinin sədri Erkin Rəhimov, ATU-nun I Daxili xəstəliklər kafedrasının dosenti, Azərbaycan Toksikoloqlar Dərnəyinin sədri İsmayıllı Əfəndiyev və digərləri çıxış ediblər.

Tədbirdə aparılmış təhlillərin nəticələri (əsas ekoloji problemlər, səhiyyə sisteminin təhlili, uşaqların ətraf mühit təhlükələrinə məruz qalması, havanın çirkənməsi və s.) ilə bağlı təqdimatlar edilib və müzakirələr aparılıb.

Dərmanlara davamlı vərəmin əsas səbəbi antibiotiklərdən istifadə qaydalarının pozulmasıdır

Global Fondun İctimai Vəkillər Şəbəkəsinin və Azərbaycan Vərəm Əleyhinə QHT Koalisiyasının birgə təşkilatçılığı və «Stop Vərəm Tərəfdəşliyi» təşkilatının dəstəyi ilə vərəmlə bağlı multisectoral görüş təşkil olunub.

AZERTAC xəbər verir ki, «Azərbaycanın 2030-cu il qədər Vərəmə son qoymaqla bağlı əsaslı beynəlxalq öhdəlikləri genişləndirmək təşəbbüsü: gündəlikdə Birləşmiş Millətlər Təşkilatının (BMT) 2023-cü il üzrə yüksəksəviyyəli görüşün güclü siyasi Bəyannaməsi» adlı tədbirə onlayn qoşulan «Stop TB Partnership» təşkilatının icraçı direktoru Lüsika Ditiu vərəmlə mübarizədə dövlət dəstəyinin ənənəli olduğunu, Azərbaycanın vərəmlə mübarizəyə regional və qlobal səviyyədə təhfə verə biləcəyini qeyd edib.

Azərbaycanın bu istiqamətdə bütün əsas iştirakçıları bir araya gətirə bilmək iqtidarından olduğunu söyləyen Lüsika Ditiu həmçinin deyib: «Hamımız vərəmlə mübarizəni gücləndirməyə çalışırıq. Odur ki, sentyabrda keçiriləcək görüşdə yüksək səviyyəli şəxsləri bir araya gətirmək çox ənənəlidir».

Azərbaycanda vərəmli xəstələrin sayına görə vəziyyətin kifayət qədər qənaət-bəxş olduğunu bildirən səhiyyə nazirinin müavini Nadir Zeynalov, bununla belə, təssüflə deyib ki, xəstələr arasında dərmanlara davamlı formaların nisbetinə görə vəziyyət yaxşı deyil: «Bu problem tək bizim

ölkəmizdə deyil, bütün dünyada mövcudur. 2021-ci ildə vərəm əleyhinə dərmanlara davamlı formadan əziziyət çəkən 450 min yeni xəste aşkarlanıb. Bu il iyundə Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı mikroblara qarşı antibakterial və göbələk əleyhinə davamlılıq problemlərinin həlli üçün prioritət elmi-tədqiqat istiqamətlərini müəyyən edib. Bu tədqiqatlar üçün 40 istiqamət seçilib və onlardan 7-si — təqribən 20 faizi surət vərəm əleyhinə dərmanlara davamlılıq probleminə həsr olunub. Bu onu göstərir ki, vərəm əleyhinə dərmanlara rezistentlik məsələsi nə qədər aktual və ənənəlidir».

Tədbirdə çıxış edən Milli Məclisin Səhiyyə komitəsinin sədr müavini Rəşad Mahmudov bildirib ki, dərmanlara qarşı davamlılıq vərəmə son qoymaq üçün görülen işlərə ciddi çətinlik töredir. Bunu «bütün dünyadanın problemi» adlandıran millət vəkili deyib ki, bunun ən böyük səbəbi antibiotiklərin istifadə qaydalarının və vərdişlerinin pozulmasıdır: «Bildiyiniz kimi, bu günlərdə Milli Məclisde «Dərman vasitələri haqqında» Qanuna dəyişiklikləri nəzərdə tutan qanun layihəsi müzakirə olunur. Ölkəmizdə bu sistemdən daha effektiv işləməsi üçün dərmanların əlçatanlığına və qiymətlərin optimallaşdırılmasına yönəldilmiş qanun layihəsi hazırlanıb».

R.Mahmudov bildirib ki, apteklərdə yüksək dərəcəli, son mərhələdə istifadə edilməli olan antibiotiklərin əlcətan olmasından vərəmin köküni kəsməyə gedən yolda ən böyük təhlükədir və bütün ölkələr üçün həll olunması vacib problemdir.

Multisectoral görüşdə Elmi Tədqiqat Ağciyər Xəstəlikləri İnstitutunun direktoru İradə Axundova öz çıxışında ötən il Azərbaycanda vərəmə yoluxanlarının sayında artım müşahidə olunduğu, 2022-ci ildə ölkəmizdə 686 yeni vərəm xəstəsinin aşkarlandığını qeyd edib. Ümumilikdə, həm ilkin, həm də təkrar xəstələr arasında 1034 nəfər müalicəyə qoşulub.

İ.Axundova bildirib ki, vərəmlə xəstələnmə göstəricisi 28,4 faiz təşkil edib, onlardan 22,5 faizi ağciyər, 5,9 faizi isə ağciyərdən kənar vərəmdir: «İllik xəstələr arasında 75 faizə qədər vərəm mikrobakteriyası aşkarlayırıq, təkrar xəstələrdə bu rəqəm 93 faizə qədər təşkil edir. Ümumiyyətlə, il ərzində müalicə alan vərəm xəstələri arasında 85 faizə qədər haldə vərəm mikrobakteriyası aşkarlaya bilmişik».

İnstitut direktoru təssüflə bildirib ki, dərmana davamlı vərəm Azərbaycan üçün də problemdir: «Dərmanlara davamlı vərəmdən əziziyət çəkən xəstələrin sayı ötən il ilkin xəstələr arasında 11,9, təkrar xəstələr arasında 22,6 faiz təşkil edib.

Müalicə nəticələrinə gəlincə, hələ ki, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının qoymuş olduğu hədəflərə çata bilmirik. Amma həmin hədəfə çatmaq potensialımız var. Həssas xəstələrin müalicə uğuru 82, dərmana davamlı xəstələr arasında müalicə uğuru 62 faiz təşkil edir. Vərəmdən ölüm göstəricisi isə azalır», — deyə İ.Axundova qeyd edib.

Tədbirdə həmçinin Milli Məclisin Səhiyyə komitəsinin üzvləri Soltan Məmmədov, Sədaqət Vəliyeva, TƏBİB-in strateji inkişaf departamentinin rəhbəri Yaqut Qarayeva və başqaları çıxış edərək, ölkəmizdə vərəmlə mübarizədə görülən işlərdən danışış, hədəfə nail olmaqdə birgə əməkdaşlığına vacibliyini qeyd ediblər.

Tədbir sessiyalarla davam edib. Vərəmə yoluxmuş və sağlamış Kənan Bayramov öz həyat hekayəsini danışış, müxtəlif təşkilatların və qurumların nümayəndələri təqdimatlarla çıxış ediblər.

Tədbir zamanı QHT-lər, icmalar, icmiyi xadimlər, sosial işçilər tərəfindən «Bakı Bəyannaməsi» imzalanıb. Bəyannamənin beynəlxalq QHT-lər tərəfindən də imzalanması və BMT-nin Baş Assambleyasının rəhbərliyinə ünvanlanması nəzərdə tutulur.

Akademik Zərifə Əliyeva adına Milli Oftalmologiya Mərkəzinin Avtomobil Səyyar Klinikası Gədəbəy rayonunda Akademik Zərifə Əliyevanın 100 illiyinə həsr edilmiş tibbi aksiya keçirib. Aksiyada şəhid ailələri, qazilər və axtəminatlı ailələr müayinə olunub.

Gədəbəydə oftalmoloji aksiyada 184 nəfər müayinə olunub

Mərkəzin Elmi-məlumat, tədris və təşkilati-metodik bölməsindən bildirilib ki, aksiya çərçivəsində 184 nəfər müayinələrdən keçib. Müayinələr əsasında presbiopiya, miopik astigmatizm, allergik konjunktivit, quru göz sindromu və s. diaqnozlar aşkar olunub. Ehtiyac olan şəhid və qazi ailələri eynək və dərmanla təmin edilib.

Aksiyanın keçirilməsində əsas məqsəd pasiyentlərin operativ şəkillədə, vaxt itirmədən müayinə, diaqnostika və müalicə edilməsi, korluğun qarşısının alınması, görme patologiyasının erkən aşkarlanması, göz xəstəlikləri ilə bağlı monitorinqlər aparılması, çıxarılan nəticələr əsasında problemlərin həll edilməsidir.

Müayinələr Akademik Zərifə Əliyeva adına Milli Oftalmologiya Mərkəzinin həkimləri Mirana Mironsova, Qafar Tağıyev, Elçin Əsgərov və tibb bacısı Aygün Mahmudova tərəfindən həyata keçirilib.

Aksiyada direktor müavini Ceyhun Nəzərli, Elmi-məlumat, tədris və təşkilati-metodik bölməsinin rəhbəri Yazgül Abdiyeva, Səyyar Klinikasının baş həkimi Elçin Həsənov, Təşkilat şöbəsinin işçi heyəti iştirak edib.

O, dünyaya gələndə təkcə doğul-
duğu ailəsi deyil, talelərinə yaşa-
maq üçün yazılımış Rusiya, bəlkə də,
elə bu dünyanın özü bütünlükə təlat-
ümlər içərisində idi. İnsanlar köhnə
dünyanı təzəsi ilə əvəz etmək eşiq ilə
alışır yanır, yeni dünyanan onlara
böyük müjdələr gətirəcəyin inanır-
dalar. Həmin dövrərdə doğma Vətə-
nindən uzaqlarda ali təhsil alaraq el-
obasına dönüb, insanların sağlamlığı
keşiyində durmaq arzusu ilə yaşayan
İbrahim Rəhimov da yenilik tərəfdar-
larının sırasında idi. İnqilab ruhlu bu
gənc heç özü bilmirdi ki, atdığı bu
addım onu dərin bir uçuruma aparır.
O zamankı cəmiyyət üçün «etibarsız
insan» sayılan İbrahim həyatın çox
sınağına çəkilir, itirdikləri, bəlkə də,
qazandıqlarından çox olur. Çox gü-
man ki, taleyin ona bəxş etdikləri
arasında onun yolunu davam etdirən
sevimli qızı Sona ən əziz nemət idi.

Sona İbrahim qızı Rəhimova (Vəli-
xan) 1883-cü il iyulun 18-də Xarkovda
həkim ailəsində doğulub. O, həkimlik
sənotına hələ uşaqlıqdan maraq göstərirdi.
Bu isə atası psixiatr İbrahim Rəhimov
çox sevindirirdi. Tez-tez qızı ilə bu
barədə səhbətlər edir, onu daha da hə-
vəsləndirirdi.

İsveçrənin Lozanna Universitetinə
daxil olanda Sonanın 17 yaşı yenice ta-
mam olmuşdu. Lakin o, təhsilini axrad-
dək burada davam etdirə bilmir, ailə və-
ziyyəti ilə əlaqədar olaraq Rusiyaya qayıdır
və təhsilini Peterburq Qadın Tibb İnstitutunda
(indiki İ.P.Pavlov adına İnsti-
tut) başa vurur. 1908-ci ildə Sona buranı
förlənmə diplomu ilə bitirir. Elə həmin
ildə o, Peterburq Göz Xəstəxanasına (hazırkı
L.L.Qrişman adına Sankt-Peterburq
Oftalmologiya İnstitutuna) ordinatör vəzi-
fəsinə qəbul olunur, 1914-cü ilə qədər
burada çalışır. Az sonra isə Xarkova —
ailəsinin yanına dönür və bir müddət
Xarkov Şəhər Göz Müalicə Xəstəxana-
sında ordinatör vəzifəsində işləyir. 1915-
1924-cü illərdə o, Xarkov Tibb İnstitutu-
nun Patoloji Anatomiya kafedrasında əv-
vəlcə baş laborant, sonra isə baş assistent
kimi fəaliyyət göstərir. Artıq Sona xani-
mın sorağı Vətəninə də gəlib çatır.
1921-ci ildə onun elmi və həkimlik fə-
aliyyətini nəzərə alaraq Azərbaycan Döv-
lət Universiteti Sona xanımın ünvanına 2
teleqram göndərir. Bu teleqramlarda o,
Vətənində işləməyə dəvət olunur, həm-
çinin Sona Vəlixanın Azərbaycan Döv-
lət Universitetinin Göz xəstəlikləri — oftal-
mologiya kafedrasının ordinatör vəzifə-
sinə təsdiq olunduğu bildirilir.

Bütün ölkə ərazisində könüllü qanvermə aksiyası təşkil edilib

Səhiyyə Nazirliyi Qafqaz Müsəlmanları
İdarəsi ilə birləkdə ölkəmizin bir çox
səhər və rayonlarında könüllü qanver-
mə aksiyası təşkil edib. Aksiya Məhərrəm
ayının 10-u — Aşura günü ilə əla-
qədar keçirilib.

Səhiyyə Nazirliyinin mətbuat xidməti
bildirir ki, aksiya Milli Hematologiya və
Transfuziologiya Mərkəzinin Mərkəzi Qan
Bankının Bakı şəhəri və müxtəlif region-
larda yerləşən bölmələri tərəfindən təşkil
olunub. Bakıda qanvermə aksiyaları pay-
taxtın 8 məscid və ziyarətgahında baş tutub.
Eyni zamanda, müxtəlif şəhər və ra-
yonlarında, o cümlədən Gəncə, Lənkəran,
Mingəçevir, Sumqayıt, Şəki, Şirvan, Bər-

də və Qubada qan ianə etmək üçün mən-
təqələr yaradılıb.

Qan verən şəxslər ilk olaraq həkim
müayinəsindən keçirilirlər. Onların yaşı-
nın, çəkisinin, fiziki sağlamlığının qan ve-
rə bilmək üçün uyğunluğu yoxlanıb, eləcə-

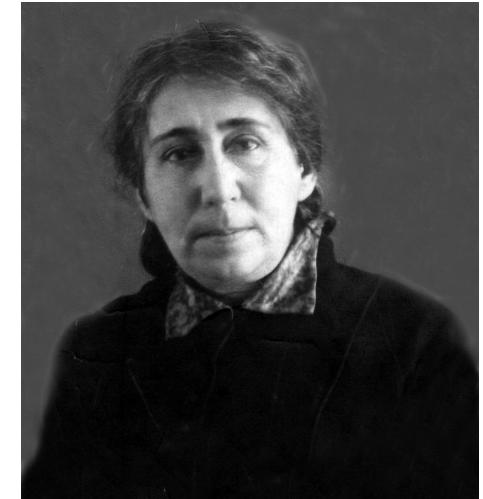
Sona xanım bu təklife sevinsə də,
Azərbaycana dönməyə bir qədər tə-
rəddüd edir.

Hər şeydən önce, o artıq yaşı dol-
muş atasından ayrılmak istəmirdi. Lakin
atası İbrahim Sonanın Bakıya qayıtmasisi
niçin istəyirdi. Nəhayət, o, atasının tə-
kidi ilə Bakıya gəlir və 1923-cü il de-
kabrın 18-dən Azərbaycan Dövlət Uni-
versitetində pedagoji fəaliyyətə başlayır.
Bu fəaliyyətlə yanaşı, o, Rusiyada baş-
ladığı elmi axtarışlarını da davam etdirir.

tində görülən işlərdə onun da xidmətlə-
ri böyükdür.

Sona xanım 1940-ci ildə Stokholm-
dan bir məktub alır. Məktubda Karolina
Kral Tibbi-Cərrahiyə İstifadəsi
İnstitutun tap-
şırığı ilə Nobel Komitesi Psixologiya və
tibb sahəsi üzrə 1941-ci ildə Nobel
mükafatı almaq üçün Sona xanımdan
məruzə təqdim etməsini xahiş edirdi.
Məruzə lazımi yoxlamadan keçməkdən
otru 1941-ci il fevralın 1-nə kimi Nobel
Komitesinə çatdırılmalı idi. Təəssüf ki,

1971-ci illərdə 2 doktorluq və 18 nami-
zədlik dissertasiyası müdafiə olunmuşdu.
Onun yazdığı 2 monoqrafiya və 50-dən
artıq elmi əsərdə oftalmologiyanın
müxtəlif problemləri açıqlanırdı. İstər
peşəsində, istərsə də elmi fəaliyyətində
atası İbrahimdən, professor L.L.Qrişman-
dan aldığı tövsiyələrə əməl etmiş, onları

öz həyat idealına çevirmişdi. Onun bir
amali vardi: insanlıq xidmət etmək...

Yüksək ixtisaslı oftalmoloq olmaqla
bərabər, Sona Vəlixan istedadlı patohisto-
loq idi. Gözün patoloji anatomiyasını də-
rin bilən istedadlı alim göz xəstəliklərin-
de təsadüf olunan bir çox məsələlərin ay-
dınlaşdırılmasında öz bilik və qüvvəsini
heç vaxt əsirgörmirdi. Ömrünün yarısından
çoxunu pedagoji işə sərf edən alim ister
özüne, istərsə də müdavimlərinə qarşı hə-
mişə tələbkar idi, mühazirələrini dərin,
mənalı və keyfiyyətli qurardı. O, oftal-
mologiyanın ən çətin sahələrini belə tələbə-
lərinə, yetirmələrinə sadə, başa düşüləcək
şəkildə aydınlaşdırmağı bacarırdı.

Bu səbəbdən də hazırladığı kadrların
dərin minnətdarlığını, hörmətini qazan-
mışdı Sona xanım.

Bu sadə, son dərəcə təvəzük araz-
baycanlı qızının fədakar zəhməti, xalqı
qarşısında xidməti dövlət tərəfindən də
yüksek qiymətləndirilmişdi. Belə ki, o,
«Əməkdar elm xadımı» fəxri adına layiq
görlənmiş, «Qızıl ulduz» ordeni, Almaniya
üzündə qələbəyə görə, «Əməkədə fərqli-
lənməyə görə» və s. medallarla, həmçinin
«Tibb əlaçısı» nişanı ilə təltif olunmuşdu.

1982-ci ildə 99 yaşında vəfat edən So-
na xanım Vəlixan mənətlə ömrə yaşıdı, öz-
ündən sonra bir məktəb yadigar qoydu...

Hazırda Azərbaycan Təbabəti Muze-
yinin stend və vitrinlərində görkəmli alim
Sona Vəlixanın həyat və fəaliyyətini eks-
etdirən eksponatlar nümayiş olunur.

**Sevinc MANİYEVA,
Azərbaycan Təbabəti
Muzeyinin direktoru**

İyun ayında 32 aptekde yoxlamalar aparılıb

Səhiyyə Nazirliyinin Analitik
Ekspertiza Mərkəzi qanunveri-
ciliyə uyğun olaraq əczaçılıq
müəssisələrində nəzarət yoxla-
maları aparır.

Mərkəzdən verilən məlumatda
gördi, bu il iyunun 1-dən 30-dək
Bakı şəhəri üzrə 27, rayonlar
üzrə 5 aptek olmaqla 32 aptekdə
yoxlamalar həyata keçirilib.

Aparılan yoxlamalar nəticə-
sində əczaçılıq müəssisələrindən
7 adda 40 qutu dərman müraciət
edilib, 2 aptekdə nöqsanlar aşkar-
lanaraq protokol tərtib edilib.

də təzyiqi və bədən hərəketi ölçülüb, bun-
dan sonra vətəndaşın qan verib-verə bilmə-
yəcəyi müəyyənləşdirilib.

Aşura günü ilə əlaqədar Naxçıvan Mux-
tar Respublikası Səhiyyə Nazirliyi tərəfin-
dən də könüllü qanvermə aksiyaları keçiril-
lib. Naxçıvan Muxtar Respublikası Səhiyyə
Nazirliyinin mətbuat xidmətindən verilən
məlumatda görə, səyyar qanvermə məntəqə-
ləri Naxçıvan şəhərində 3 məsciddə, həm-
çinin bir sıra Rayon Mərkəzi Xəstəxanala-
rında, kənd həkim ambulatoriyalarında,
kənd məscidi və ziyanətgahlarda yaradılıb.

Aksiya zamanı sanitər-gigiyena qayda-
larına ciddi əməl edilib, donorların və tibb
içilişlərinin təhlükəsizliyini təmin etmək
üçün bütün zəruri təhlükəsizlik tədbirləri
həyata keçirilib.

Tədarük edilən qan infeksiyon xəstəlik-
lərə görə yoxlanır və müvafiq qurumlara
təhvil verilir.

UNITED: profilaktik tədbirlər görülməsə, 2035-ci ilə qədər vərəm təxminən bir milyon insanın həyatına son qoya bilər

UNITED-in (səhiyyə sahəsində innovasiyalar üzrə BMT-nin təşəbbüsleri) ekspertləri xəbərdarlıq ediblər ki, vərəmə yoxluşmuş kontaktlar izlənilməsə və xəstəliyin profilaktikası ilə bağlı tədbirlər görülməsə, 2035-ci ilə qədər bu xəstəlik təxminən bir milyon insanın həyatına son qoya bilər.

BMT-nin mütəxəssisləri israrla bildirirlər ki, yoxluşmuş insanların gündəlik təmaslarının aşkar edilməsi və vərəmin profilaktik müalicəsinin aparılması üzrə kompleks strategiyanın reallaşdırılması iqtisadi nöqtəyi-nəzərdən olverişlidir.

AZƏRTAC BMT-nin Xəbərlər xidmətinə istinadla xəbər verir ki, yaxın 12 ildə bu tədbirlər xəstəliyə yoxluşmuş insanların təmasda olduğu şəxslər və İİV ilə yaşayışın insanlar arasında ölüm hallarının sayını 35 faiz azaltmağa imkan verəcək.

UNITED, ABŞ-dakı Con Hop-

kins Universiteti və «Aurum» İnstitutunun birgə apardığı tədqiqat göstərib ki, bu strategiya sayəsində 2035-ci ilə qədər 850 min nəfər xilas edilə bilər. 15 yaşdan kiçik şəxslərin mövcud aşağı aşkarlama nisbətlərini nəzərə alaraq demək olar ki, bu insanların eksoziyətini uşaqlar təşkil edə bilər. Əldə olunan məlumatlara görə, kompleks strategiyanın tətbiqindən imtina edilməsi 2035-ci ilə qədər təxminən bir milyon ölüm halına səbəb ola bilər.

Bu məlumatlar Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) tövsiyəsinə uyğundur.

Həmin tövsiyədə deyilir ki, vərəmin profilaktik müalicəsi ən yüksək yoxluşma riskinə məruz qalan insanlara təqdim olunmalıdır. Buraya İİV-ə yoxluşmuş şəxslər və vərem xəstələri ilə təmasda olan şəxslər daxildir. Hər il 10,6 milyon yeni yoxluşma hallarının əhəmiyyətli hissəsi bu qrupa təsadüf edir. Bütün bu hallar üzrə profilak-

tic tədbirlər ve müalicə təsirlidir.

Vərəmin qarşısı alına və müalicə oluna bilir, buna baxmayaq, o, dünyada ən ölümçül infeksiya olaraq qalır. ÜST-nin məlumatlarına görə, dünya əhalisinin təxminən dördə biri vərəmə yoxlub və ağır xəstəliklərə səbəb olan aktiv xəstəliyin inkişafetmə riskinə məruzdur.

UNITED və təşkilatın partnerləri tərəfindən aparılmış bir sıra danışqlar nəticəsində 2017-ci ildən sonra müalicə qiymətləri 70 faizdən artıq enib. Yeni daha qısa müalicə sxemləri həm daha əlçatan olur, həm də vərem infeksiyəsinin aktiv xəstəliyə çevrilməsindən əvvəl onu müalicə etməyə imkan verir.

Sentyabrda BMT-nin vərem üzrə ikinci yüksək seviyyəli müşavirəsi keçiriləcək. Bu forumun ərəfəsində UNITED ölkələri maliyyə öhdəlikləri də daxil olmaqla, vəremle mübarizə üzrə əlavə öhdəliklər götürməyə çağırıb.

Hər il Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) Avropa regionunun təxminən 1,4 milyon sakini ekoloji problemlərlə bağlı səbəblərdən həyatla vidalaşır.

Onların yarısının ölümünə səbəb havanın çirkənməsi olur. Bu ölüm hallarının qarşısını almaq mümkündür.

AZƏRTAC BMT-nin saytına istinadla xəbər verir ki, bu barədə ÜST-nin Avropa bürosunun başçısı Hans Kluge Budapeştə keçirilən tematik konfransda çıxışında bəyan edib.

Forumda Avropa və Mərkəzi Asiyadan 46 ölkəsindən, eləcə də vətəndaş cəmiyyətləri və gənclər təşkilatlarından

Hans Kluge: «Üçqat ekoloji böhran erkən ölümə səbəb olur»

olan təmsilçilər toplanıb. Məqsəd özündə üçqat ekoloji böhranı — iqlim dəyişməsi, ətraf mühitin çirkəndirilməsi və biomüxtəlifliyin itirilməsinə təmsil edən eksizensional təhlükəyə qarşı mübarizədə inkişafi aktivləşdirməkdir.

«Ötən il Avropada bütün müşahidələr tarixi ərzində ən isti yay ayında ekstremal istilər ucbatından 20 mindən çox insan həyatını itirdi. Regionun 77 milyon sakini üçün içməli su hələ də elçatan deyil», — deyə H.Klüge xatırladıb.

Onun sözlərinə görə, bu problemlərin həlli istiqamətində irəliləyiş kifayət qədər sürətli templərlə getmir, bu isə 2030-cu ilədək dayanıqlı inkişaf sahəsində hədəflərə nail olmanın təhlükə altına alır. ÜST-nin Avropa bürosunun başçısı bütün tərəfləri səyləri gücləndirməyə səsləyərək deyib: «Hökumətlər hərəkətə keçməlidir. Tərəfdəşlər hərəkətə keçməlidir. Hər birimiz hərəkətə keçməliyik».

H.Klüge bu və digər problemlərin həllinə Avropa regionu əhalisinin üçdəbirini təşkil edən gəncləri cəlb etməyə çağırıb.

AŞAĞIDAKI TİBB MÜƏSSİSƏLƏRİ GÖSTƏRİLƏN VAKANT YERLƏRƏ MÜSABİQƏ ELAN EDİR

«Elmi-Tədqiqat Travmatologiya və Ortopediya İnstitutu» PHŞ	«Elmi-Tədqiqat Pediatriya İnstitutu» PHŞ	Mingəçevir Tibb Kolleci	«Respublika Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzi» PHŞ
Ortopediya üzrə elm şöbəsi: loq-ortoped t.ü.f.d. - 1,0 müsabiqə - 2,0 vakant	Rentgen-texnik - 1.0 Ünvan: B.Bağışova küç., 15 Telefon: 595-21-00	Uşaq xəstəlikləri fənni üzrə müəllim - 1.0 Yoluxucu xəstəliklər fənni üzrə müəllim - 1.0 Patologiya fənni üzrə müəllim - 1.0 Hərbi tibbi hazırlıq və fəlakətlər təbabəti fənni üzrə müəllim - 1.0 Nutrisiologiya fənni üzrə müəllim - 1.0 Ünvan: Naxçıvan küç., 25 Telefon: (02427) 6-18-69	Sanitar-feldşer - 1.0 Feldşer-laborant - 3.0 Ünvan: A.Manaf küç., 22 Telefon: 422-35-52
Travmatologiya üzrə elm şöbəsi: Böyük elmi işçi, travmatoloq-ortoped t.ü.f.d. - 1,0 müsabiqə - 1,0 vakant Kiçik elmi işçi, travmatoloq-ortoped - 1,0 müsabiqə Ünvan: A.Səhhət küç., 32 Telefon: 440-33-86	«Akademik M.A.Topçubaşov adına Elmi Cərrahiyə Mərkəzi» PHŞ Tibb bacısı (qardaşı) - 4.0 Ünvan: Şərifzadə küç., 196 Telefon: 432-12-14	Milli Onkologiya Mərkəzi Ümumi onkologiya bölməsinə: Kiçik elmi işçi - 1.0 Ünvan: H.Zərdabi küç., 79b Telefon: 537-08-11	Ağdam Rayon Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzi Tibbi-statistik - 1.0 Həkim-epidemioloquñ köməkçisi - 1.0 Ünvan: Quzanlı qəsəbəsi Telefon: (050) 345-35-29
Biləsuvar Rayon Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzi Sanitar-feldşer - 1.0 Ünvan: 28 May küç., 19 Telefon: (02529) 5-11-14	Respublika Leproz (Cüzam) Xəstəxanası Tibb bacısı (qardaşı) - 1.0 Ünvan: Umbaki qəsəbəsi Telefon: 446-80-39	Baş redaktor: N.MƏCIDOVA Baş redaktorun müavini: S.NƏBİYEVƏ Qəzet 1991-ci il yanvarın 5-dən nəşr olunur. Təsisçi: Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyi Müəlliflərin fikirləri qəzətin mövqeyi ilə üst-üstə düşməyə bilər. Redaksiyaya gələn yazılar geri qaytarılmır, onlara rəy verilmir.	Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyində qeydiyyata alınmışdır. Qeydiyyat nömrəsi: B92 Ünvan: Mirəsədulla Mirqasimov küç., 1. Səhiyyə Nazirliyi, 2-ci mərtəbə, 249-cu otaq Tel./faks: (012) 596-06-61 E-mail: tibbqazeti@mail.ru Redaksiyanın kompüter mərkəzində yığılib səhifələnmiş və «CBS polygraphic production» mətbəəsində çap olunmuşdur. İndeks: 1065 Tiraj: 9350
«Respublika Psixiatriya Xəstəxanası» PHŞ Tibb bacısı (qardaşı) - 10.0 Psixoloq - 2.0 Sosioloq - 2.0 Ünvan: Seyx Hüseyin küç., 69/71 Telefon: 455-10-91	«Bakı Şəhər Dezinfeksiya Mərkəzi» PHŞ Təlimatçı-dezinfektor - 5.0 Feldşer - 1.0 Tibbi-statistik - 1.0 Feldşer-laborant - 1.0 Sanitar-feldşer - 1.0 Ünvan: F.İbrahimbəyov küç., 19/21 Telefon: 594-70-08	E.Süleyman küç., 2514 Telefon: 421-50-91	

LEKROLIN®
Natrium kromoqlıkat 40 mg
Allergik konyuktivitdən müdafiə!

İstifadəsinə göstərişlər:

- 🕒 Allergik konyuktivit
- 🕒 Allergik keratit
- 🕒 Keratokonyuktivit
- 🕒 Gözün selikli qışasının allergik reaksiyaları əlaqədar qıcıqlanması (ətraf mühit, kosmetik vasitələr, bitki tozcuqları və s.)

Faydalari:

- 🕒 Allergik reaksiyanın həm erkən, həm də gec mərhələlərini inhibib edir
- 🕒 Histaminin sərbəst buraxılmasının qarşısını alır
- 🕒 İltihabı aradan qaldırır
- 🕒 Qızartı və qasıntını azaldır

Təsviyyə olunan doza :
Böyükərə və 4+ yaşlılara – hər konyuktival kisəciyi sutkada 2 dəfə 1-2 damcı istifadə edilir.
4 yaşa gədər uşaqlara – yalnız həkimin məsləhəti ilə.
Flakon açıldan sonra 28 gün ərzində istifadə edilir.
Kontak linsləri 15 dəq. keçidkən sonra istifadə etmək olar.

Krewel Meuselbach

VALOKORDİN

Fenobarbital – 18.4 mg
Etilbromizovalerianat – 18.4 mg
Köməkçi maddələr: mayaotu yağı, nanə yağı, etil spirit, təmizlənmiş su

BAŁOKORDYN®
Kapilli dla priema vnutry.
Bez predpisaniya врача взрослые
принимают по 15–20 капель
3 раза в день.
При нарушениях засыпания доза
можна увеличить до 30 капель.
Упаковка содержит 30–40 раза
доз.
Кревель Мойзельбах ГмбХ
Юридический адрес:
Кревельштрасе 2, 53783 Айтос,
Германия
Место производства:
Кальвер-Форбрюгген-Штрасе,
98708, Герен, Германия

VALOKORDIN
Капли для приема внутрь
15 капель содержат: Фенобарбитал 18.4 мг
Этилбромизвалерианат 18.4 мг
Состав: 55% этилового спирта (50-40% этиловый спирт и 5% водный раствор глюкозы)
Упаковка содержит 30–40 раза дозы.
Температура от 15 °C до 25 °C.
Действие недоступно для детей младше 12 лет.
Способ применения: см. инструкцию по применению отпускают без рецепта

Na üçün Valokordin?

- 🕒 Sakitləşdirici, spazmolitik və yüngül yuxugətirici təsiro malikdir.
- 🕒 Mərkəzi sinir sisteminin həyəcanını azaldır.
- 🕒 Təbii yuxunun başlamasını asanlaşdırır.

İstifadəsinə göstərişlər :

- 🕒 Sinir mənşəlli ürək ağrıları
- 🕒 Yüksek sinir oyanıqlığı və psixosomatik pozulmalar
- 🕒 Narahatlıq və nevrozluq
- 🕒 Yuxunun pozulması və vegetativ oyanıqlıq

Istifadə qaydası və dozasi : yeməkdən əvvəl, az miqdarda maye ilə qəbul edilir. Doza fərdi olaraq təyin edilir.
Yekinlərə atadan günde 3 dəfə 22-30 damcı təyin edilir.
Həkin təyinatı olmadığındə günde 3 dəfə 15-20 damcı bir qədər maye ilə yemək vaxtı qəbul edilir.
Yuxusuzluq zamanı dozasi 30 damcaya qədər artırmaq mümkündür.

Qeydiyyat vəsiqəsi DV 22-01245

ДОЛФИН®
dalğası ilə rahat nefəs all!

DOLFIN - устройство для промывания носа + средство для промывания 30 пакетиков по 2 г
Для взрослых
Для детей с 4 лет

KRVİ və qırıp zamanı rinit
Sinusitlər (haymorit, frontit, etmoidit)
Allergik rinit
Atrofik rinit

Vazomotor rinit
Adenoidit
Hipertrofik rinit

Burun boşluğu və burunətrafi ciblərin eməliyyatına hazırlığı və eməliyyatdan sonra reabilitasiyası

İtbumu - kapilyarları möhkəmləndirir, regenerasiya edici təsir göstərir
Biyan - Allergiya eleyhine İltihabəleyhine, virusəleyhine və immunomodulyator təsir göstərir
Qalit - antiseptik təsir göstərir

Gigiyenik seritifikat
Dolfin (Uşaqlar üçün) - Seriya № AZ 031 RSK 13384
Dolfin (Böyükərə üçün) - Seriya № AZ 031 RSK 13385

Dolfinlə burun yuyulmasına dair video məlumat

KATIONORM

GECƏ VƏ GÜNDÜZ NƏMLƏNDİRİMƏ

KATIONORM
Kationorm Kapilli glazn, emulsion
10 ml bez konservanta

- Gözlerin nəmləndirilməsi üçün kationlu emulsiya
- Gözyaşının her çatının bərpasına kömək edir
- Konservantsızdır

KONTAKT LINZALARIN UZÖRÜNƏ DAMCILATMAQ OLAR

GECƏ NƏMLƏNDİRİMƏ

OFTAGEL

OFTAGEL® Karbomer 0.25% Glazn emulsion
10 ml bez konservanta

- Uzun müddəli nəmləndirmə üçün, o cümlədən gecə saatlarında
- Tərkibində yüksək konseptrasiyalı karbomer var 0.25%

Dərman preparatıdır

Qeydiyyat vəsiqəsi DV №18-00657

FARCLOBENT

CREAM

Betametazon • Klotrimazol • Gentamisin

unikal effekt!

- ⦿ Antibakterial, antifungal və iltihab əleyhinə təsir göstərir
- ⦿ Dəri xəstəliklərində və ginekoloji praktikada geniş tətbiq imkanı var

Manufactured by
 TAI GUK PHARM. CO.,LTD. Korea.

CLEANVAG

METRONIDAZOLE - NYSTATIN - NEOMYCIN - LIDOCAINE - DEXAMETHASONE

**Qadın sağlığının
yeni qayğısı!**

► İdeal kombinasiya

► 5 təsir

AVROMED

Dərman vasitələrinin 24 saat ərzində ölkədaxili çatdırılması

- Beynalxalq əczaçılıq brendləri
- Xarici və yerli istehsalçıların parafarmasevtik məhsulları
- Klinikalar və evlər üçün peşəkar tibb avadanlığı
- Tibbi cihazlar

23.000+

Məhsulun çeşidi

9+

Regional Ofis

2.000+

Yerli aptek təchizatı

@avromed_company

@avromedcompany

avromed.az

info@avromed.az